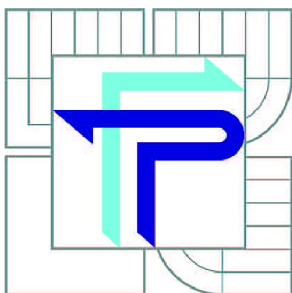

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

SROVNÁNÍ ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČESKÉ REPUBLICĚ A V NĚMECKU

TAXATION OF NATURAL PERSONS IN THE CZECH REPUBLIC AND GERMANY - A
COMPARISON

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Mgr. JANA JIRÁČKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Mgr. KAREL BRYCHTA, Ph.D.

BRNO 2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jiráčková Jana, Mgr.

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Srovnání zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Německu

v anglickém jazyce:

Taxation of Natural Persons in the Czech Republic and Germany - a Comparison

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Seznam odborné literatury:

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-574-8.

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie: úvod do problematiky. 2. vyd. Praha: ASPI, 2009. ISBN 978-80-7357-423-9.

Lexikon - daňové pojmy. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2001. ISBN 80-720-8265-5.

NERUDOVÁ, Danuše. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie: daňové systémy všech 27 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace v EU se základními judikáty SD EU. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-807-3576-950.

ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU. 5. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2012/2013.

L.S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 22.05.2013

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá srovnáním zdanění v České republice a ve Spolkové republice Německo. Objasňuje základní pojmy spojené s problematikou zdaňování a popis metodiky zdanění fyzických osob výše zmíněných zemí. Praktická část přináší konkrétní příklady výpočtu zdanění mezd a jejich vzájemné porovnání.

Abstract

The bachelor's thesis is focused on comparison of taxation in the Czech Republic and Germany. Explains the basic concepts associated with the issue of taxation and describes the methodology of taxation of individuals above mentioned countries. The practical part gives specific examples of calculating taxation and comparison.

Klíčová slova

Zdanění, daň, komparace, Česká republika, Německo

Keywords

Taxation, tax, comparison, Czech Republic, Germany

Bibliografická citace

JIRÁČKOVÁ, J. *Srovnání zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Německu*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2013. 64 s.
Vedoucí bakalářské práce Ing. Mgr. Karel Brychta, PhD.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 24. května 2013

.....

Jana Jiráčková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Ing. Mgr. Karlu Brychtovi, Ph.D. za odborné rady a cenné připomínky k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	10
1.1	Cíl práce	11
1.2	Metodika	11
2	Teoretická východiska	13
3	ČESKÁ REPUBLIKA	16
3.1	Základní údaje	16
3.1.1	Vývoj složené daňové kvóty.....	16
3.1.2	Daňová soustava	17
3.1.3	Podíl daní na příjmech státního rozpočtu	18
3.2	Daň z příjmů fyzických osob	20
3.2.1	Základ daně.....	23
3.2.2	Nezdanitelné části základu daně.....	23
3.2.3	Odčitatelné položky od základu daně	24
3.2.4	Slevy na dani.....	24
3.2.5	Metodika výpočtu vlastní daňové povinnosti	24
3.2.6	Solidární zvýšení daně.....	25
3.2.7	Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění	26
4	SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO	28
4.1	Základní údaje	28
4.1.1	Daňová kvóta	29
4.1.2	Daňová soustava	30
4.1.3	Podíl daní na příjmech státního rozpočtu	32
4.2	Daň z příjmů fyzických osob	33
4.2.1	Suma příjmů.....	34

4.2.2	Sazba daně	35
4.2.3	Metodika výpočtu daňové povinnosti.....	36
4.2.4	Daň ze mzdy	40
4.2.5	Solidární příspěvek.....	41
4.2.6	Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění	41
5	Shrnutí teoretické části.....	43
6	Analytická část.....	46
6.1	Poplatník s průměrnou mzdou	47
6.1.1	Česká republika.....	47
6.1.2	Spolková republika Německo	48
6.1.3	Srovnání životní úrovně.....	50
6.2	Poplatníci s různou výší příjmů.....	52
6.2.1	Česká republika.....	52
6.2.2	Spolková republika Německo	52
7	Návrhy a doporučení.....	54
8	Závěr	57
9	Seznam použitých zdrojů.....	58

1 ÚVOD

Daně obklopují člověka dennodenně, setká se s nimi jako zaměstnanec na výplatní pásce nebo i jako běžný občan v obchodě, kdy navyšují cenu zboží. Jsou základním zdrojem příjmů veřejného rozpočtu státu.¹

Nejen v České republice, ale i v Evropské unii lze pozorovat vysokou úroveň zdanění. V zemích Evropské unie dosahoval v roce 2011 podíl daní na HDP v průměru 38,8 %. Výši zdanění ovlivňuje mnoho rozličných faktorů, jako například hladina zaměstnanosti, prodej zboží a služeb, změny daňové legislativy a změny HDP. V uplynulých třech letech je možné ve velké části zemí Evropské unie pozorovat vzestupný trend sazeb nepřímých daní a zejména zvýšení sazeb daní spotřebních. Naproti tomu bylo v případě daně z příjmů možné do roku 2009 pozorovat sestupný trend v sazbách daně z příjmů. Po tomto roce dochází postupně k mírnému nárůstu. Současně lze v Evropské unii zaznamenat vysoké náklady na práci zaměstnanců, které jsou dány ve velké míře sociálními příspěvky, jež mají mnohdy větší podíl na celkovém zdanění než samotná daň z příjmů.²

Tato bakalářská práce je zaměřena na srovnání zdanění příjmů fyzických osob dvou sousedních zemí, a to České republiky a Německa. Porovnání těchto dvou zemí je zajímavé nejenom pro jejich společnou historii, ale i pro rozdíly v sazbě daně (progresivní vs. lineární). Obě země dosahují rozdílných hospodářských výsledků a životní úroveň v obou zemích je také poměrně odlišná. Tato práce se mimo jiné snaží poukázat na souvislost výše zdanění v jednotlivých zemích ve vztahu k životní úrovni a HDP.

Práce je rozdělena do tří stěžejních částí. V teoretické části jsou stručně objasněny důležité pojmy týkající se zdanění příjmů obecně. Dále jsou popsány daňové soustavy se zaměřením na daň z příjmů v obou zemích a uvedeny postupy stanovení daňové

¹ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2013* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=123469.

² EUROSTAT. *Taxation trends in the European Union* [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-DU-13-001/EN/KS-DU-13-001-EN.PDF

povinnosti pro poplatníky v jednotlivých zemích. Jsou zmíněny odlišnosti i shody v obou systémech. Analytická část práce přináší modelové příklady zdanění fyzických osob a také komparaci zdanění poplatníků různých příjmových kategorií v České republice a v Německu při srovnatelných podmínkách. V kapitole vlastní návrhy řešení je obsažen návrh optimalizace daňové povinnosti poplatníků v obou zemích.

Práce vychází z aktuální legislativy platné a účinné k 1. lednu 2013.

1.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je porovnání zdanění fyzických osob v České republice a v Německu a návrh optimalizace daňové povinnosti poplatníků. Tohoto cíle bude dosaženo splněním dílčích cílů, mezi které patří shrnutí základních pojmů týkajících se této problematiky a popsání procesu zdanění příjmů v České republice a v Německu.

1.2 Metodika

Stěžejní metodou této bakalářské práce je metoda **komparace**, protože hlavním cílem práce je srovnání zdanění osob v České republice a v Německu. Tato metoda byla využita jak v teoretické části práce, kde jsou popsány shody, rozdíly i podobnosti obou daňových systémů a zdanění fyzických osob v jednotlivých zemích, tak i v analytické části, která obsahuje konkrétní příklady s modelovými poplatníky.

Dále byla využita metoda **zobecnění** (generalizace), která spočívá v procesu přechodu od jedinečného poznatku k obecnému.³ Tato metoda našla své uplatnění v teoretické části, kde jsou zjednodušeným způsobem popsány poměrně komplikované postupy zdanění příjmů v České republice a Německu.

Mezi další uplatňované metody v této práci patří **analýza** a **syntéza**. Při použití metody analýzy jsou jednotlivé části zkoumaného objektu rozčleňovány a zkoumány samostatně. Tato metoda umožňuje poznání částí jako prvků složitějšího celku. Opačným směrem je syntéza, proces sjednocení částí oddělených prostřednictvím analýzy

³POKORNÝ, Jiří. *Předdiplomní seminář: jak efektivně zpracovat a obhájit diplomovou práci : studijní text pro kombinovanou formu studia*. s. 24.

v jeden celek.⁴ Tyto metody byly použity při procházení podkladů a zdrojů pro teoretickou část práce.

V analytické části práce je využita metoda **modelování**. Při uplatnění této metody je zvolen ideální objekt, který splňuje základní vztahy, vlastnosti a zákonitosti systému (je tedy prototypem). Díky vytvoření modelu je dosahováno lepšího poznání.⁵ Tato metoda byla využita v analytické části práce při tvorbě příkladů s modelovými poplatníky.

⁴ POKORNÝ, Jiří. *Předdiplomní seminář: jak efektivně zpracovat a obhájit diplomovou práci : studijní text pro kombinovanou formu studia.*, s. 24.

⁵ tamtéž, s. 24.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

V této kapitole jsou shrnuty základní daňové pojmy, které jsou nezbytné pro správné pochopení problematiky této práce. Jsou objasněny pojmy daň a její funkce, třídění daní, předmět daně daňový subjekt, plátce daně, poplatník daně a daňový (ne)rezident.

Daň je definována jako „povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu“, která je neúčelová a neekvivalentní.⁶ Povinnost placení daně je daňovému subjektu uložena příslušným zákonem. Nenávratnost daně znamená, že daňový subjekt nemůže požadovat po státu její navrácení. Neúčelovost spočívá v nemožnosti ovlivnit, do jakého rozpočtu bude daň směřovat a co bude jejím prostřednictvím financováno. Neekvivalence značí, že za odvedenou daň si subjekt nemůže nárokovat odpovídající protihodnotu.

Mezi nejčastější **funkce daně** patří funkce alokační, redistribuční, stabilizační a v neposlední řadě také fiskální funkce. Alokační funkce zabezpečuje vkládání prostředků státem tam, kde jich samotný trh vkládá málo (například školství, zdravotnictví) a zároveň odejmutí prostředků z oblastí, kde je jich mnoho (ekologické zdanění). Účelem redistribuční funkce je přesunutí části důchodů od bohatších občanů k chudším. Díky stabilizační funkci dochází ke zmírňování cyklických výkyvů prostřednictvím zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Fiskální funkce v sobě zahrnuje získávání finančních prostředků do veřejných rozpočtů, z nichž jsou financovány veřejné výdaje; je označována jako nejdůležitější funkce a je obsažena ve výše zmíněných třech funkcích.⁷

V odborné literatuře je uvedeno mnoho typů **třídění daní**. Pro přehlednost jsou v této práci uvedeny pouze dva typy třídění.

Podle způsobu uložení můžeme daně třídit na přímé a nepřímé. Přímé daně jsou placeny poplatníkem daně na úkor jeho důchodu (nemůže tuto povinnost převést na jiný subjekt). V případě nepřímých daní přenáší daňový subjekt povinnost placení

⁶ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. s. 15-19.

⁷ tamtéž, s. 20.

daně na jiný subjekt prostřednictvím zvýšení ceny a neplatí ji tedy z vlastního důchodu (např. spotřební daň, DPH, cla).⁸

Další možnost klasifikace daní uvádí Široký⁹ nebo Kubátová¹⁰. Daně můžeme členit podle:

- subjektu daně
 - o jednotlivec,
 - o domácnost,
 - o manželé,
 - o všichni členové domácnosti,
 - o firma (korporace),
- objektu daně
 - o z důchodu,
 - o ze spotřeby,
 - o z majetku (z hlavy, výnosové),
- vztahu k poplatníkovi
 - o osobní,
 - o in rem (na věc),
- dopadu
 - o proporciální,
 - o progresivní,
 - o regresivní,
- vztahu k základu
 - o specifické (jednotkové),
 - o ad valorem (k hodnotě),
 - o stanovené bez vztahu ke zdaňovanému základu,
- daňového určení
 - o nadstátní,
 - o státní,
 - o vyšších územněsprávních celků,
 - o municipální.

⁸ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 15.

⁹ ŠIROKÝ, Jan. *Daňová teorie s praktickou aplikací*, s. 40-41.

¹⁰ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie úvod do problematiky*, s. 32.

Pro účely zákona o daních z příjmů (dále ZDP) je **předmět daně** z příjmu fyzických osob (dále FO) definován v § 3. Předmětem daně z příjmů jsou všechny příjmy FO, kromě příjmů vyloučených z předmětu daně v § 3 odst. 4 zákona a z předmětu daně vyloučených u zaměstnanců v § 6 odst. 7 a odst. 11 ZDP.¹¹

Podle německého zákona o daních z příjmů (*Einkommensteuergesetz*) jsou předmětem daně příjmy ze zemědělské výroby a lesního hospodářství, živnostenského podnikání, nezávislé činnosti, závislé činnosti, kapitálového majetku, pronájmu, licenční poplatky a ostatní příjmy¹² (blíže viz kap. 4.2).

Daňovým subjektem může být fyzická nebo právnická osoba, na níž se daň vztahuje.¹³

Jako **poplatník** je definován subjekt, na který dopadá daňové břemeno.¹⁴ Dnes již neúčinný zákon o správě daní a poplatku uvádí, že poplatníkem je osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani.¹⁵

Zákon o správě daní a poplatků definuje **plátce** daně jako osobu, „*kteřá vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň nebo zálohu na daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům*“¹⁶. Plátce daně je povinen vybrat nebo srazit daň nebo úhradu na zajištění daně a odvést ji ve stanovené výši a lhůtě.¹⁷

Zákon o daních z příjmů označuje jako **daňového rezidenta** fyzickou osobu, která má na území České republiky bydliště, nebo se zde obvykle zdržuje (pobývá zde alespoň 183 dní v roce).¹⁸ **Daňový nerezident** je vymezen negativně jako osoba, která nesplňuje výše uvedené podmínky a zároveň má příjmy ze zdrojů na území ČR.

¹¹ Dobešová Katarína. Zdaňování mezd a platů. s. 21.

¹² Einkommensteuergesetz, § 2. (vlastní překlad)

¹³ Květa Kubátová. Daňová teorie úvod do problematiky, s. 39.

¹⁴ ŠIROKÝ, Jan. *Daňová teorie s praktickou aplikací*. s. 40.

¹⁵ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků § 6 odst. 3 (tento zákon byl nahrazen zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád).

¹⁶ tamtéž, § 6 odst. 3. Obdobnou definici nabízí zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 38c odst. 1.

¹⁷ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, §233 odst. 1.

¹⁸ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 2.

3 ČESKÁ REPUBLIKA

Tato kapitola obsahuje základní informace o České republice (dále ČR), popisuje podíl daní na státním rozpočtu a podíl jednotlivých daní na výnosu daní. Dále pojednává o daních z příjmů fyzických osob, základu daně a metodice výpočtu daně. Je zde popsán postup výpočtu vlastní daňové povinnosti a odvodů na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění.

3.1 Základní údaje

Počet obyvatel v České republice k 1. 1. 2012 byl 10,7 miliónů obyvatel.¹⁹ ČR se skládá ze 14 vyšších samosprávných celků (krajů). Hlavním městem je Praha. Peněžní jednotkou je koruna česká (Kč). Zákonodárnou moc v České republice reprezentuje dvoukomorový parlament, který se skládá z Poslanecké sněmovny (200 poslanců) a Senátu (81 senátorů). Výkonná moc je v rukou vlády. K 1. květnu roku 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie.²⁰

Pro dotvoření základního přehledu o České republice při zaměření na daňovou tematiku je zařazena následující kapitola, která dokumentuje vývoj daňové kvóty.

3.1.1 Vývoj složené daňové kvóty

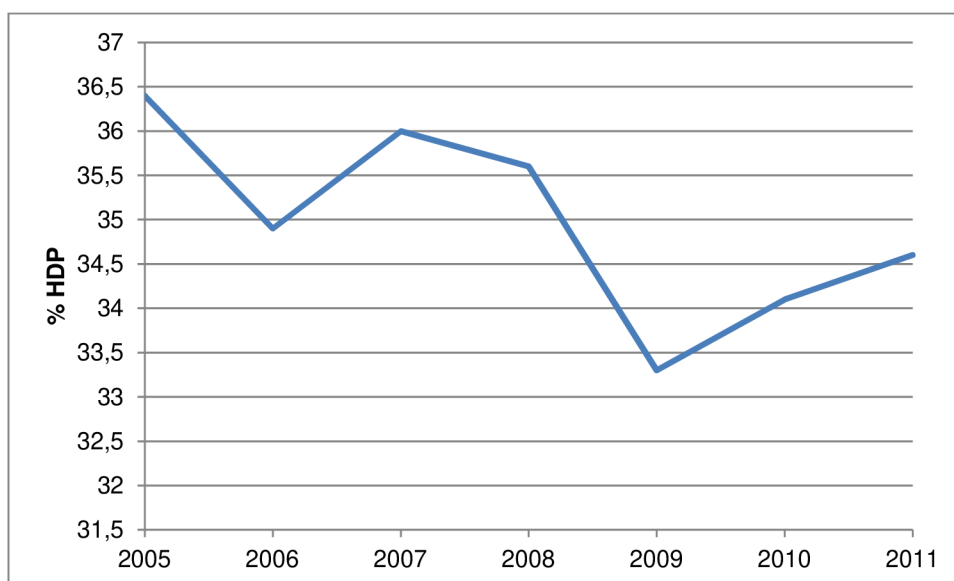
Složená daňová kvóta je podílem daňových příjmů veřejných rozpočtů, příjmů z povinného pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, příjmů z povinného pojistného na zdravotní pojištění a hodnoty nominálního hrubého domácího produktu. Na rozdíl od jednoduché daňové kvóty, která obsahuje v čitateli pouze daňové příjmy veřejných rozpočtů, je složená daňová kvóta komplexnějším ukazatelem daňového zatížení.²¹

¹⁹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Počty obyvatel v obcích* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>.

²⁰ ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. s. 230.

²¹ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2013* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=123469.

Graf 1: Vývoj daňové kvóty v ČR v letech 2005 - 2011

Zdroj: POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2013* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=123469, vlastní konstrukce.

Vývoj daňové kvóty mezi lety 2005 a 2011 kolísá v rozmezí 33,3 – 36,4 %.

Hodnota daňové kvóty ČR ve výši 34,4 % byla v roce 2011 nižší než průměr zemí Evropské unie, který pro uvedený rok činil 38,8 % HDP.

Následující podkapitola přibližuje daně vybírané v České republice a jejich vzájemné postavení v daňové soustavě.

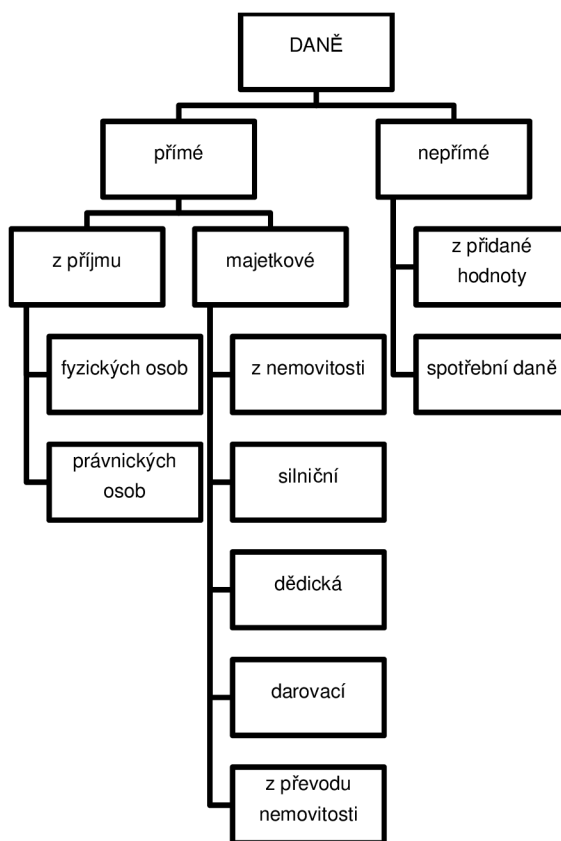
3.1.2 Daňová soustava

Daňová soustava České republiky nese rysy soustav většiny evropských vyspělých zemí. Tato skutečnost má velký význam ve snaze o harmonizaci daňových systémů Evropské unie. Česká daňová soustava vstoupila v platnost v roce 1993.

Daně lze dělit na přímé a nepřímé. Mezi přímé daně řadíme daně z příjmů a majetkové daně. K nepřímým daním patří daň z přidané hodnoty a spotřební daně.

Českou daňovou soustavu ilustruje následující schéma č. 1.

Schéma 1: Daňová soustava ČR

Zdroj: Businessinfo. *Daňový systém České republiky*. [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/danovy-system-ceske-republiky-3429.html>, vlastní konstrukce.

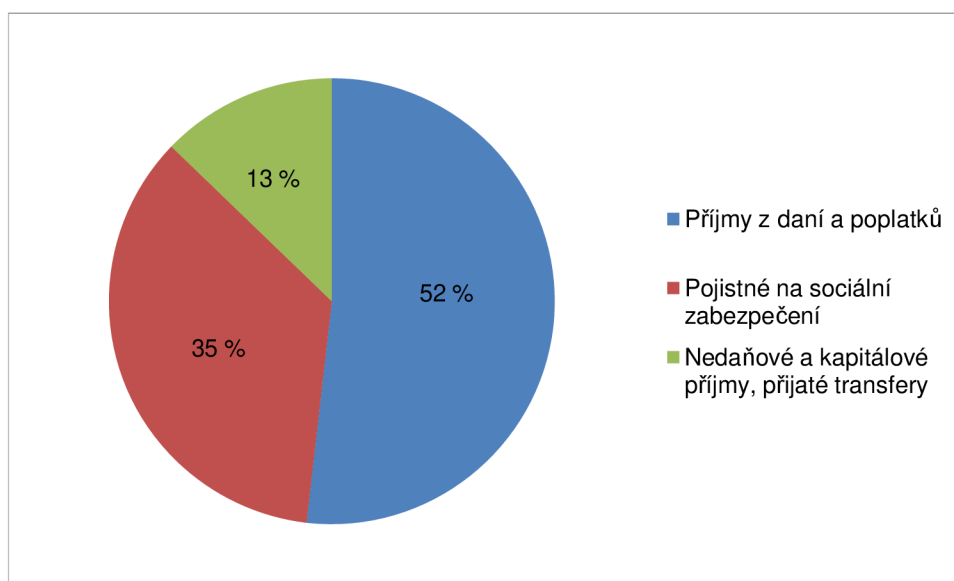
Spotřební daně lze dále dělit na daň z minerálních olejů, lihu, piva, vína a tabákových výrobků.

Daně tvoří značnou část příjmu státního rozpočtu České republiky. Následující kapitola přináší pohled na procentní podíl daní na příjmech státního rozpočtu v poměru k ostatním příjmům státního rozpočtu.

3.1.3 Podíl daní na příjmech státního rozpočtu

V roce 2011 činily příjmy státního rozpočtu 1 084,7 mld. Kč. Z toho dosáhly příjmy z daní a poplatků výše 561,5 mld. Kč, pojistné na sociální zabezpečení 384 mld. Kč a nedaňové a kapitálové příjmy (vč. přijatých transferů) 139,2 mld. Kč. Uvedené hodnoty prezentuje graf č. 2.

Graf 2: Struktura příjmů státního rozpočtu v roce 2011

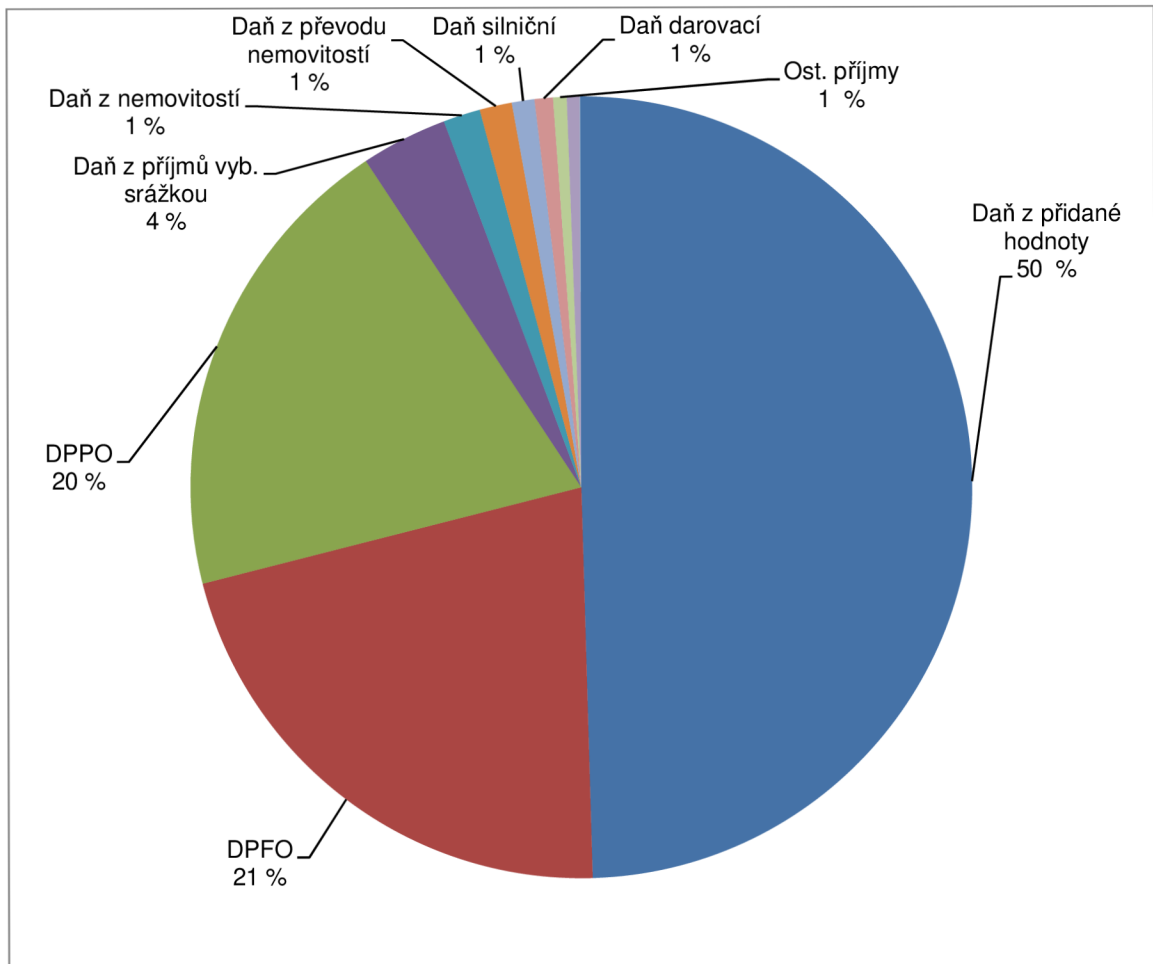
Zdroj: POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2013* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=123469, vlastní konstrukce.

Nejvýznamnější položkou příjmů státního rozpočtu jsou příjmy z daní a poplatků (poplatky mají ovšem vzhledem k daním zanedbatelný charakter). Příjmy z daní lze dále dělit na (řazeno podle podílu na příjmech státního rozpočtu):

- daň z přidané hodnoty,
- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň z příjmů vybíraná srážkou,
- daň z nemovitostí,
- daň z převodu nemovitostí,
- daň silniční,
- daň darovací,
- ostatní příjmy.

Procentuální rozložení výše zmíněných příjmů státního rozpočtu je k dispozici v grafu č. 3.

Graf 3: Podíl jednotlivých daní na výnosu z daní 2011 (v %)

Zdroj: GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. *Údaje z výběru daní* [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/13879.html?year=0>, vlastní konstrukce.

Následující kapitola se blíže zaměří na druhou nejvyšší položku uvedeného grafu, a to na daň z příjmů fyzických osob.

3.2 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob lze spolu s daní z příjmů právnických osob zařadit mezi daně důchodové. Důchodové daně platí fyzické a právnické osoby ze svých příjmů (důchodů).²²

²² BONĚK, Václav et al. *Lexikon - daňové pojmy*, s. 31.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou dle ZDP příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy.²³

Daň z příjmů se nevztahuje na příjmy získané nabytím akcií, zděděním, darováním a další příjmy obsažené v § 3, odst. 4 ZDP.²⁴ Tyto příjmy jsou zpravidla předmětem jiné daně.

Od daně jsou osvobozeny dávky sociální péče, výživné, příjmy z nemocenského a důchodového pojištění, stipendia, dotace ze státního rozpočtu a další příjmy uvedené v § 4 zákona o daních z příjmů.²⁵

Mezi **příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky** se řadí příjmy z pracovněprávního, služebního nebo členského poměru, příjmy za práci členů družstev, jednatelů společnosti s ručením omezeným, komanditistů komanditních společností a odměny statutárních orgánů (tantiémy).²⁶

V případě daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků je základem daně „úhrn příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků zúčtovaný nebo vyplacený poplatníkovi za kalendářní měsíc nebo zdaňovací období, vyjma příjmů zdanitelných daní vybíranou srážkou sazbou daně podle § 36 a příjmů, které nejsou předmětem daně“, který se sníží o částky od daně osvobozené a navýší o pojistné.²⁷ Základ daně se tedy následně zvyšuje o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, které z těchto příjmů hradí zaměstnavatel. Dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků musí být pro výpočet daňové povinnosti větší než nula.²⁸

K **příjmům z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti** řadíme příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živnosti, příjmy

²³ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 3.

²⁴ tamtéž, § 3, odst. 4.

²⁵ tamtéž, § 4.

²⁶ tamtéž, § 6 odst. 1.

²⁷ tamtéž, § 38h.

²⁸ tamtéž, § 6 odst. 13.

z podnikání a podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti na zisku.

Dílčím základem daně jsou tyto příjmy snížené o výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení. Poplatník může tyto výdaje uplatnit také procentem z příjmů ve výši 80, 60, 40 resp. 30 % z příjmů. Dílčí základ daně příjmů z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti může nabývat i záporných hodnot.²⁹

Příjmy z kapitálového majetku jsou podíly na zisku, úroky na vkladních knížkách, úroky z poskytnutých úvěrů a půjček, dávky penzijního připojištění a další příjmy uvedené v § 8 ZDP.³⁰ Většina příjmů z kapitálového majetku je zdaněna zvláštní sazbou daně a nevstupuje tak do dílčího základu daně.

Dílčí základ daně tvoří úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, úroky z práva na dorovnání, úroky z vkladů na běžných účtech, úroky z hodnoty splaceného vkladu ve smluvené výši společníků obchodních společností a úrokové a jiné výnosy z držby směn. Dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku musí být větší nebo roven nule.³¹

Do kategorie **příjmy z pronájmu** spadají příjmy z pronájmu nemovitostí nebo bytů a příjmy z pronájmu movitých věcí (kromě příležitostného pronájmu).

Dílčím základem daně jsou tyto příjmy snížené o výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení. Lze uplatnit výdaje procentem z příjmů ve výši 30 %. Dílčí základ daně příjmů z pronájmu může nabývat kladných i záporných hodnot.³²

Poslední skupina příjmů, **ostatní příjmy**, jsou tvořeny příjmy, které nespadají do žádné z uvedených předchozích skupin (§ 6 - § 9). Jedná se o příjmy z příležitostných činností a příležitostného pronájmu, výhry v loteriích a sázkách atd.

Dílčím základem daně je příjem snížený o výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení.³³ Tento základ daně nemůže nabývat záporných hodnot.

²⁹ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 7.

³⁰ tamtéž, § 8.

³¹ tamtéž, § 8.

³² tamtéž, § 9.

3.2.1 Základ daně

Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.³⁴

Metodika stanovení základu daně

Základ daně z příjmů fyzických osob je tvořen dílčím základem daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků zvýšeným o proměnnou A. Tato proměnná je dána součtem dílčích základů § 7 - § 10. Tento postup ilustruje následující vzorec.³⁵

$$ZD = DZD_{\S 6} + A$$

$$A = DZD_{\S 7} + DZD_{\S 8} + DZD_{\S 9} + DZD_{\S 10}$$

Proměnná A se přičítá k $DZD_{\S 6}$ pouze tehdy, nabývá-li kladné hodnoty. Pokud proměnná A nabývá záporné hodnoty, nebo je rovna nule, je základ daně tvořen pouze dílčím základem daně podle § 6.

3.2.2 Nezdánitelné části základu daně

Od základu daně je možné odečíst hodnotu darů, zaplacené úroky z úvěru ze stavebního spoření nebo hypotečního úvěru. Dále lze také odečíst příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem, příspěvky na penzijní pojištění, pojistné zaplacené na soukromé životní pojištění, členské příspěvky odborovým organizacím nebo zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.³⁶

Pro uvedené nezdánitelné části základu daně stanovuje zákon o daních z příjmů podmínky, za kterých je možno odpočet uplatnit a také maximální částky, které je možno odečíst.

³³ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 10.

³⁴ tamtéž, § 5.

³⁵ POLÁK, Michal a Michaela BARANYKOVÁ. *Daň z příjmů fyzických osob*, s. 32.

³⁶ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 15.

3.2.3 Odčitatelné položky od základu daně

Od základu daně může být odečtena daňová ztráta nebo výdaje na realizaci projektů výzkumu a vývoje (podmínky pro splnění odpočtu odčitatelných položek od základu daně jsou dány v § 34 zákona o daních z příjmů).

3.2.4 Slevy na dani

Poplatník má v případě splněných podmínek daných zákonem právo na následující slevy na dani, popř. daňové zvýhodnění:³⁷

- na poplatníka³⁸ (24 840 Kč),
- na manžela/ku žijící v jedné domácnosti s ročním příjmem do 68 000 Kč (24 840 Kč),
- poplatník pobírající invalidní důchod (I. a II. stupeň 2 520 Kč, III. stupeň 5 040 Kč),
- poplatník s průkazem ZTP/P (16 140 Kč),
- poplatník, který je studentem prezenční formy studia ve věku do 26 (popř. 28) let (4 020 Kč),³⁹
- na vyživované dítě (13 404 Kč).

V posledním uvedeném bodě – daňové zvýhodnění na vyživované dítě – může poplatník daňové zvýhodnění uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu.⁴⁰

3.2.5 Metodika výpočtu vlastní daňové povinnosti

Následující tabulka č. 1 prezentuje postup výpočtu daňové povinnosti.

³⁷ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 35ba

³⁸ V případě, že má zaměstnanec dva a více zaměstnavatelů souběžně v jednom období, lze slevu na poplatníka odečíst pouze jednou.

³⁹ Sleva pro poplatníky starší 26 let se vztahuje pouze na studenty prezenční formy studia doktorského programu.

⁴⁰ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 35c.

Tabulka 1: Výpočet vlastní daňové povinnosti

Základ daně
- nezdanitelné části základu daně (dle § 15 ZDP)
- odčitatelné položky od základu daně (dle § 34 ZDP)
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny směrem dolů
* sazba daně 15 % (dle § 16 ZDP)
Daň
- slevy na dani (dle § 35ba ZDP)
- daňové zvýhodnění (dle § 35c ZDP)
VLASTNÍ DAŇOVÁ POVINNOST

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, vlastní konstrukce.

Od základu daně lze odečíst nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky. Těmito úpravami vznikne základ daně, který je nutno zaokrouhlit na celé stokoruny dolů. Ze zaokrouhleného základu daně se vypočte daň, od které je možno uplatnit výše zmíněné slevy na dani a daňová zvýhodnění. Tím je vypočtena vlastní daňová povinnost. Po vypočtení vlastní daňové povinnosti zpravidla následuje zúčtování daně. Od vlastní daňové povinnosti se odečítá úhrn zaplacených záloh na daň z příjmů a může vzniknout nedoplatek, přeplatek nebo daňový bonus.⁴¹

3.2.6 Solidární zvýšení daně

Od 1. ledna roku 2013 je účinná novela ZDP provedená zákonem 80/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Solidární zvýšení daně je zavedeno pro poplatníky s příjmy podle § 6 a § 7, kteří pobírají více než 48násobek průměrné mzdy (pro rok 2013 je hranice stanovena na 1 242 432 Kč). Částka přesahující tuto stanovenou hranici bude následně navíc zdaněna 7% solidární daní. Toto zvýšení daně se zavádí od roku 2013 do roku 2015.⁴²

⁴¹ POLÁK, Michal a Michaela BARANYKOVÁ. *Daň z příjmů fyzických osob*, s. 48.

⁴² Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 16a.

3.2.7 Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění

Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění tvoří velkou část příjmů státního rozpočtu (v roce 2011 to bylo 35 %).⁴³ Na rozdíl od daně z příjmů je vyměřovacím základem pro výpočet pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění zaměstnanců hrubá mzda.

Zaměstnavatel odvádí 9 % na zdravotní pojištění a 25 % na sociální zabezpečení (z toho 2,3 % na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti). Zaměstnanci je z hrubé mzdy strháváno 6,5 % na sociální zabezpečení (celá částka připadá na důchodové pojištění) a 4,5 % na zdravotní pojištění.⁴⁴ Následující tabulka č. 2 uvádí výši pojistného v procentech.

Tabulka 2: Výše pojistného (v %)

	Zdravotní	Sociální	Pojistné celkem
Hradí zaměstnanec	4,5	6,5	11
Hradí zaměstnavatel	9	25	34
Pojistné celkem	13,5	31,5	45

Zdroj: zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, vlastní konstrukce.

Pro rok 2013 byl stanoven maximální vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení ve výši 48násobku průměrné hrubé měsíční mzdy, a to 1 242 432 Kč.⁴⁵

Pro zdravotní pojištění není maximální vyměřovací základ stanoven.

Výše pojistného na zdravotní pojištění je v případě **podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti** 13,5 % z vyměřovacího základu.⁴⁶ Vyměřovací základ tvoří 50 % příjmů z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti po odečtení výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení.

⁴³ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2013* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=123469.

⁴⁴ Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, § 2.; Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, § 7.

⁴⁵ ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Výpočet pojistného* [online]. 2012 [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/vyse-a-platba-pojistneho/vypocet-pojistneho.html>.

⁴⁶ Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, § 2.

Sazba pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti činí 29,2 % z vyměřovacího základu, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti.⁴⁷ Vyměřovacím základem je částka, kterou si poplatník určí, ne však méně než 50% daňového základu; daňovým základem se pro účely tohoto zákona rozumí základ daně nebo dílčí základ daně stanovený podle §7 zákona o daních z příjmů z příjmů.⁴⁸

⁴⁷ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, § 7.

⁴⁸ tamtéž, § 5b.

4 SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO

V této kapitole je popsána metodika zdanění příjmů fyzických osob ve Spolkové republice Německo (dále SRN). Německé ekvivalenty českých odborných termínů jsou uváděny v kurzívě v závorce za českým termínem. Německé termíny a jejich české ekvivalenty jsou shrnuty v příloze č. 1, která obsahuje slovník odborných termínů.

4.1 Základní údaje

Počet obyvatel Spolkové republiky Německo (*Bundesrepublik Deutschland*) za rok 2011 činil 81,8 miliónů. SRN se skládá z 16 spolkových zemí (*Bundesland*), 29 vládních krajů (*Regierungsbezirk*) a 444 okresů a statutárních měst. Hlavním městem je Berlín s 3,4 miliony obyvatel. Peněžní jednotkou je euro (€).⁴⁹

Německo je federativní republika s kancléřskou a parlamentní demokracií. Vláda se dělí mezi federální úroveň a jednotlivé spolkové země. Spolkové země mají vlastní zemské sněmy a zemské vlády. SRN je členem OSN, NATO, EU, Rady Evropy aj.⁵⁰

V uplynulých dvou letech ovlivnily německou ekonomiku mimo jiné dvě závažné události. Jednou z nich je jaderná tragédie v japonské Fukušimě, která zapříčinila odklon Spolkové republiky Německo od jaderné energie. Tímto krokem se projevila nedostatečnost německé přenosové sítě, která s sebou nese drahé investice do její inovace a současně i investice do alternativní produkce, popř. dodávky energie ze zahraničí. V důsledku těchto událostí se v SRN očekává postupné zdražování elektrické energie. Druhou zásadní událostí, která ovlivnila německou ekonomiku, je

⁴⁹ STATISTISCHES BUNDESAMT. *Bevölkerungsstand* [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesellschaftStaat/Bevoelkerung/Bevoelkerungsstand/Bevoelkerungsstand.html>, (vlastní překlad)

⁵⁰ MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Německo* [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/nemecko/politika/zahranicne_politicka_orientace.html.

evropská rozpočtová krize (resp. řecká krize). Tato krize nejvíce ovlivňuje německý bankovní sektor (pohledávky za Řeckem) a politické dění.⁵¹

Následkem těchto událostí vzrůstá zadluženost Spolkové republiky Německo, což je patrné z následující tabulky č. 3.

Tabulka 3: Zadlužení SRN

Rok	Zadluženost (v % HDP)	Zadlužení (v mld. €)
2008	66,3	1646,2
2009	73,5	1762,2
2010	83,2	2061,8
2011	80,6	2011,7

Zdroj: *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky: Německo* [online]. [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/nemecko/ekonomika/financni_a_danovy_sektor.html, vlastní konstrukce.

Tento vývoj ohrožuje finanční flexibilitu SRN a může zapříčinit neschopnost reakce na konjunkturální šoky.⁵²

Tyto skutečnosti jsou pro vzájemné hospodářské vztahy mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo velmi zásadní, protože pro ČR je SRN hlavním přímým investorem (v letech 1993 – 2011 čítaly investice 18,4 miliard €) a také důležitým obchodním partnerem. Jednu třetinu zahraničního obchodu České republiky tvoří právě obchod se Spolkovou republikou Německo.⁵³

4.1.1 Daňová kvóta

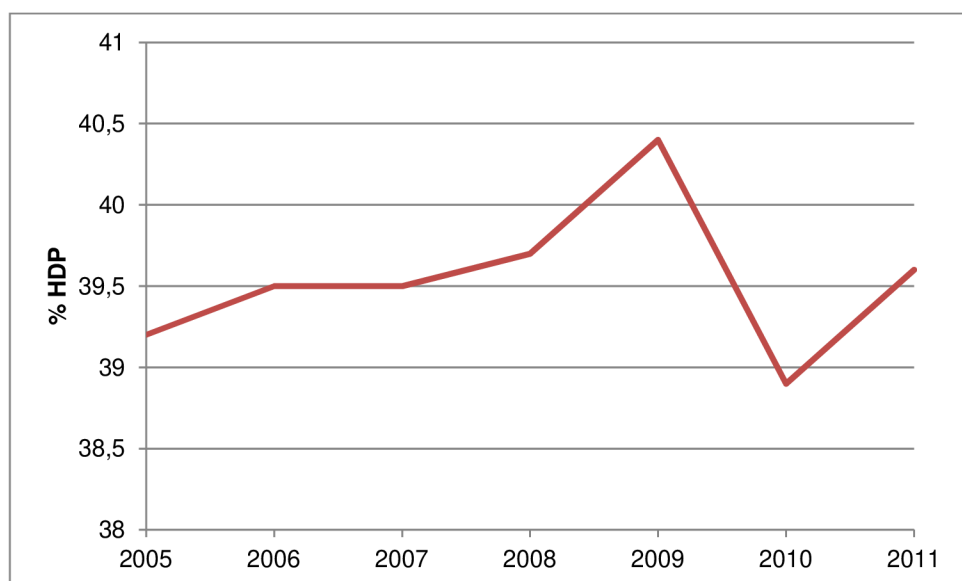
Významným prvkem, dokumentujícím velikost daňového zatížení ve Spolkové republice Německo je ukazatel daňové kvóty. Následující graf č. 4 prezentuje vývoj daňové kvóty za období 2005 – 2011.

⁵¹ BUSINESSINFO. *Teritoriální informace - Německo*. [online]. [cit. 2012-12-18]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/teritorialni-informace-zeme/nemecko.html>,

⁵² tamtéž

⁵³ DEUTSCH-TSCHECHISCHE INDUSTRIE- UND HANDELSKAMMER. *Česko-německé vztahy* [online]. [cit. 2012-12-18]. Dostupné z: <http://tschechien.ahk.de/cz/o-nemecku/cesko-nemecke-vztahy/>

Graf 4: Vývoj daňové kvóty v SRN v letech 2005 - 2011

Zdroj: BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Entwicklung der Steuer- und Abgabenquoten* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Monatsberichte/2012/11/Inhalte/Kapitel-5-Statistiken/5-1-09-entwicklung-der-steuer-und-abgabequoten.html>, vlastní konstrukce.

Daňová kvóta se ve Spolkové republice Německo pohybovala v letech 2005 – 2011 v rozmezí 38,9 – 40,4 %. V roce 2009 dosáhla křivka svého maxima, tj. 40,4 %. Následující rok zaznamenala propad na 38,9 %. Kolísání daňové kvóty v SRN se pohybuje v rozmezí 1,5 procentního bodu.

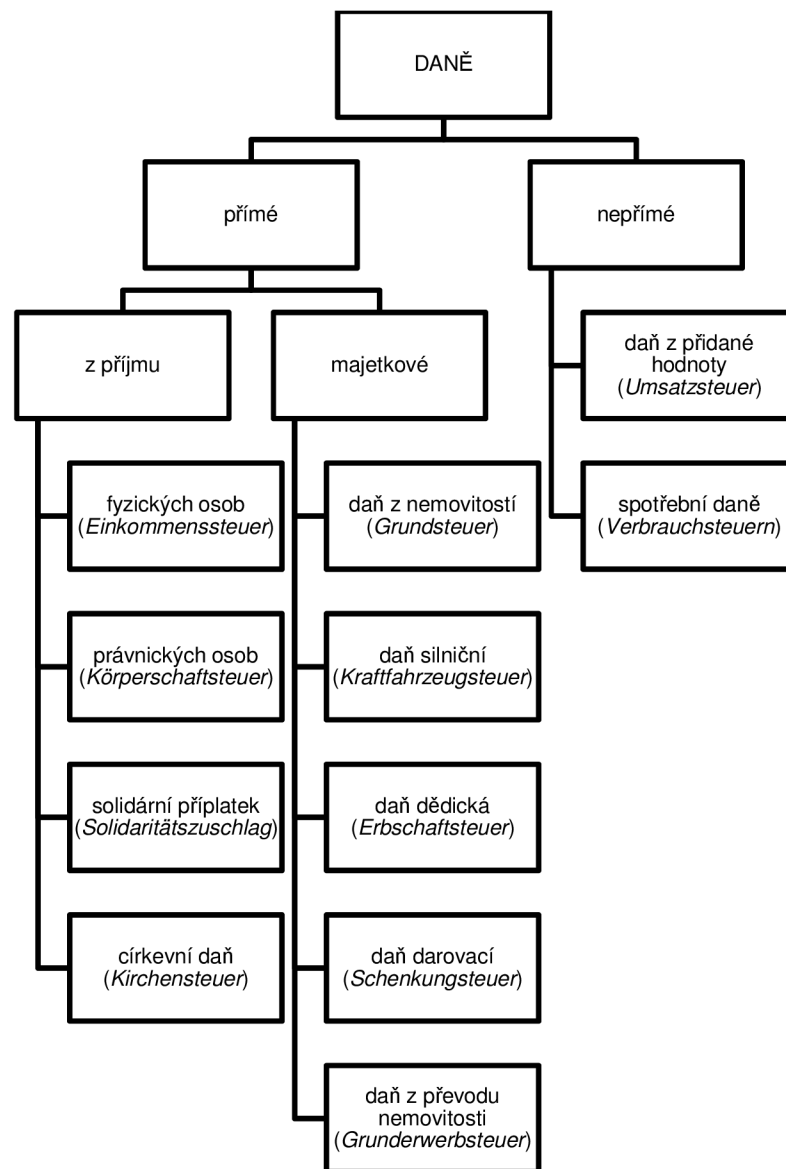
4.1.2 Daňová soustava⁵⁴

Daňová soustava Spolkové republiky Německo je v hrubých rysech velice podobná české daňové soustavě. Daně lze rozdělit na přímé a nepřímé. Nepřímé daně mají v SRN stejnou podobu jako v ČR. Odlišnosti lze spatřit ve struktuře daní přímých důchodových. Na rozdíl od ČR jsou v SRN vybírány některé daně, které se v českém prostředí nevyskytují, a to církevní daň nebo solidární příspěvek.

Následující schéma č. 2 přibližuje daňovou soustavu Spolkové republiky Německo.

⁵⁴ BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Steuerarten* [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Themen/Steuern/Steuerarten/steuerarten.html>, (vlastní překlad)

Schéma 2: Daňová soustava SRN

Zdroj: BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Steuerarten* [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Themen/Steuern/Steuerarten/steuerarten.html>, vlastní konstrukce.

Spotřební daně se dále dělí na následující:

- daň z piva (*Biersteuer*),
- daň z šumivého vína (*Schaumweinsteuer*),
- daň z lihovin (*Zwischenzeugnissteuer*),
- daň z energie (*Energiesteuer*),
- daň z elektrické energie (*Stromsteuer*),

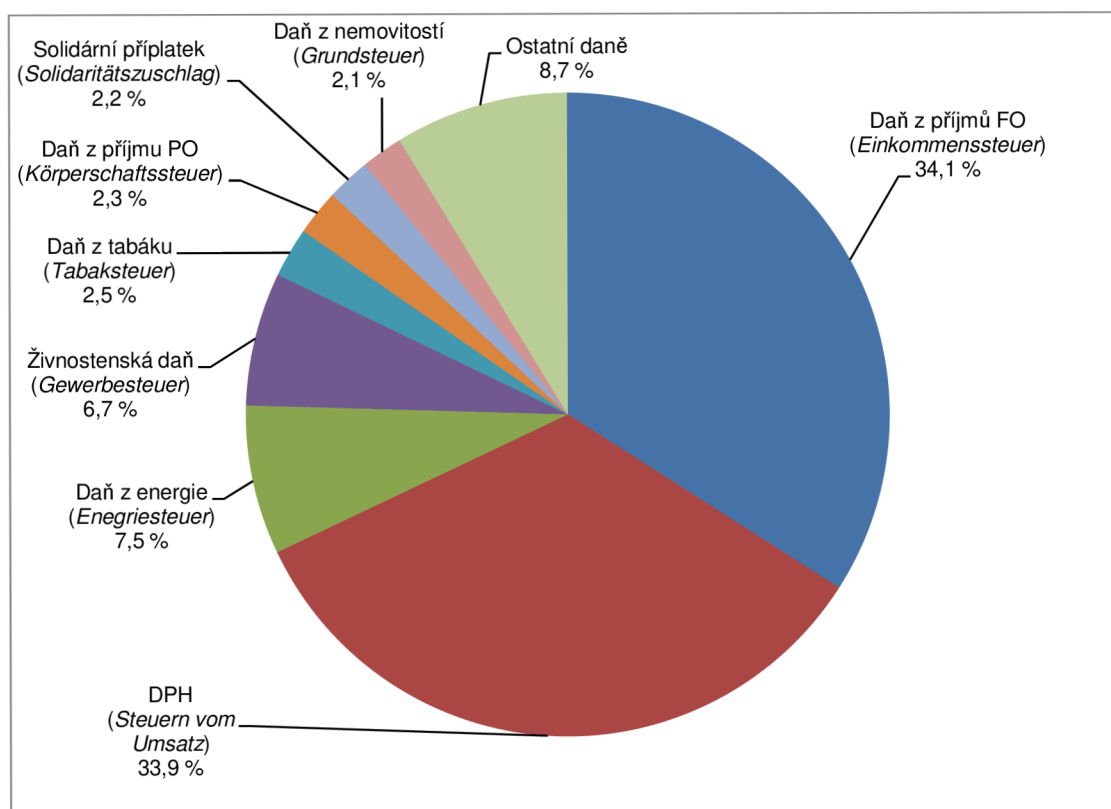
- daň z tabáku (*Tabaksteuer*),
- daň z kávy (*Kaffeesteuer*),
- daň z míchaných alkoholických nápojů (*Alkopopsteuer*).

4.1.3 Podíl daní na příjmech státního rozpočtu

O struktuře německé daňové soustavy vypovídá také poměr výnosu jednotlivých daní ve státním rozpočtu.

Následující graf zobrazuje procentuální rozdělení jednotlivých druhů daní na celkovém výnosu daní.

Graf 5: Podíl jednotlivých daní na výnosu z daní 2010 (v %)

Zdroj: BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Struktur und Verteilung der Steuereinnahm* [online]. [cit. 2012-12-17]. Dostupné z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Monatsberichte/Standardartikel_Migration/2011/06/analysen-und-berichte/b04-struktur-und-vertelung-der-steuereinnahmen/struktur-und-vertelung-der-steuereinnahmen.html, vlastní konstrukce.

Z grafu je patrné, že daň z příjmů přináší do německého rozpočtu 1/3 veškerých příjmů (34,1 %). Další třetina příjmů je tvořena daní z přidané hodnoty (33,9 %) a zbylá třetina se dělí mezi ostatní daně.

Následující kapitola přibližuje daň z příjmů fyzických osob, která tvoří v Německu velkou část příjmů německého rozpočtu.

4.2 Daň z příjmů fyzických osob

Důchodová daň zahrnuje daň z příjmů fyzických osob (daň ze mzdy, daň z příjmů z nezávislé činnosti) a daň z příjmů právnických osob (korporační daň). Tyto daně tvoří nejvýznamnější přímé daně, které jsou v Německu vybírány.⁵⁵

Daň je vybírána spolkovými zeměmi a následně přerozdělována spolku, obcím a zemským rozpočtům.⁵⁶ Následující tabulka č. 4 prezentuje vývoj daňových příjmů v letech 2005 až 2011 a jejich přerozdělení mezi spolek, země, obce a Evropskou unii.

Tabulka 4: Vývoj daňových příjmů v letech 2005 – 2011 (mld. €)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Spolek	211,8	225,6	251,7	260,7	252,8	254,5	247,9
Země	158,8	173,4	191,6	200,4	182,3	181,3	223,6
Obce	59,8	67,3	72,6	77,2	68,4	-	30,5
EU	21,7	22,1	22,2	23,1	20,5	24,4	24,4
Celkem	392,3	421,2	456,6	484,2	455,6	460,2	527,2

Zdroj: *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky: Německo* [online]. [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/nemecko/ekonomika/financni_a_danovy_sektor.html, vlastní konstrukce.

Daň z příjmů fyzických osob je výnosovou daní a je upravena v zákoně o daních z příjmů (*Einkommensteuergesetz*, EStG).

⁵⁵ BUSINESSINFO. *Teritoriální informace - Německo*. [online]. [cit. 2012-12-17]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/teritorialni-informace-zeme/nemecko.html>.

⁵⁶ MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Německo* [online]. [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/nemecko/ekonomika/financni_a_danovy_sektor.html.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou:⁵⁷

- příjmy ze zemědělské výroby a lesního hospodářství (*Einkünfte aus Land- und Forstwirtschaft*),
- příjmy ze živnostenského podnikání (*Einkünfte aus Gewerbebetrieb*),
- příjmy z nezávislé činnosti (*Einkünfte aus selbstständiger Arbeit*),
- příjmy ze závislé činnosti (*Einkünfte aus nicht selbstständiger Arbeit*),
- příjmy z kapitálového majetku (*Einkünfte aus Kapitalvermögen*),
- příjmy z pronájmu a licenční poplatky (*Einkünfte aus Vermietung und Verpachtung*),
- ostatní příjmy (*Sonstige Einkünfte*).

Od daně z příjmů jsou osvobozeny například platby ze zdravotního pojištění, platby z úrazového pojištění, platby z pojištění pro případ invalidity, platby z penzijního pojištění, sociální příspěvky, platby do penzijního fondu, stipendia. Taxativní výčet příjmů osvobozených od daně z příjmů je obsažen v § 3 německého zákona o daních z příjmů.

4.2.1 Suma příjmů

V německé terminologii je pro český termín základ daně používán jako ekvivalent termín suma příjmů (*Summe der Einkünfte*). Suma příjmů je tvořena výše zmíněnými příjmy, od kterých je možno odečíst nezdanitelné části daně. Převážnou část úlev na dani představují pro německého poplatníka právě nezdanitelné části daně. Sumu příjmů lze snížit například o starobní úlevu, úlevu pro rodiče samoživitele, úlevu pro zemědělce a lesníky nebo mimořádné výdaje.⁵⁸

Slevy na dani jsou v německém zákoně o daních z příjmů zastoupeny v mnohem menší míře než v české legislativě.

⁵⁷ Einkommensteuergesetz, § 2 odst. 1. (vlastní překlad)

⁵⁸ tamtéž, § 2. (vlastní překlad)

4.2.2 Sazba daně

Sazba daně z příjmů má klouzavě progresivní charakter. Následující tabulka č. 5 uvádí sazby daně z příjmu pro poplatníky jednotlivých kategorií výše příjmu platné od roku 2013.

Tabulka 5: Sazby daně z příjmů – jednotlivci

Zdanitelný příjem (v €)	Marginální sazba daně (v %)	Daň (v €)
do 8 130	0	0
8 131– 13 469	14 – 23,97	0 – 1 021
13 470 – 52 881	23,97 – 42	1 022 – 14 785
52 882 – 250 730	42	14 785 – 102 451
nad 250 731	45	102 451 a více

Zdroj: Einkommensteuergesetz § 32a, vlastní konstrukce.

Manželé se mohou rozhodnout, zda uplatní společné zdanění manželů (*Splitting*). Následující tabulka č. 6 udává sazby daně a výši daně v případě využití společného zdanění manželů. Zpravidla je tento typ zdanění pro manžele výhodnější, pokud jeden z manželů vydělává podstatně více a druhý naopak mnohem méně, nebo nemá příjem žádný.

Tabulka 6: Sazby daně z příjmů - společné zdanění manželů

Zdanitelný příjem (v €)	Marginální sazba daně (v %)	Daň (v €)
do 16 260	0	0
16 262 – 26 939	14 – 23,97	0 – 2 042
26 940 – 105 763	23,97 – 42	2 045 - 29 570
105 764 – 501 461	42	29 570 – 204 902
nad 501 462	45	204 902 a více

Zdroj: Einkommensteuergesetz § 32a, vlastní konstrukce.

4.2.3 Metodika výpočtu daňové povinnosti

Pro výpočet daňové povinnosti lze příjmy rozdělit na dvě skupiny:

- příjmy ze zemědělské výroby a lesního hospodářství, ze živnostenského podnikání a z nezávislé činnosti,
- příjmy ze závislé činnosti, z kapitálového majetku, z pronájmu, licenční poplatky a ostatní příjmy.

V případě první skupiny příjmů je ziskem rozdíl mezi příjmy popř. obchodním majetkem na konci roku a výdaji popř. obchodním majetkem na konci roku předešlého. Takto vypočítaný zisk je zároveň tzv. sumou příjmů (*Summe der Einkünfte*).

U druhé skupiny příjmů se suma příjmů vypočítá odečtením výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů (*Werbungskosten*) od příslušných příjmů. Tyto výdaje musí být v přímé souvislosti s výkonem zaměstnání (daňově neuznatelné jsou však výdaje na stravu, oblečení a bydlení týkající se soukromého života poplatníka).⁵⁹

Mezi výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů lze zařadit:⁶⁰

- výdaje na další vzdělávání (*Aus- und Fortbildungskosten*),
- výdaje spojené s hledáním zaměstnání (*Bewerbungskosten*)
- příspěvky profesním komorám (*Beiträge zu Berufsverbänden*)
- výdaje na pracovní cesty (*Reisekosten*)
- výdaje na vedení druhé domácnosti z důvodu výkonu práce mimo bydliště zaměstnance (*Doppelte Haushaltsführung*)
- výdaje na pracovní oděvy (*Berufskleidung*)
- výdaje spojené s přestěhováním (*Umzugskosten*)
- výdaje na pracovní prostředky (*Arbeitsmittel*)

⁵⁹ Einkommensteuergesetz, § 9. (vlastní překlad)

⁶⁰ BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Einkommen- und Lohnsteuer* [online]. [cit. 2013-03-19].

Dostupné z:

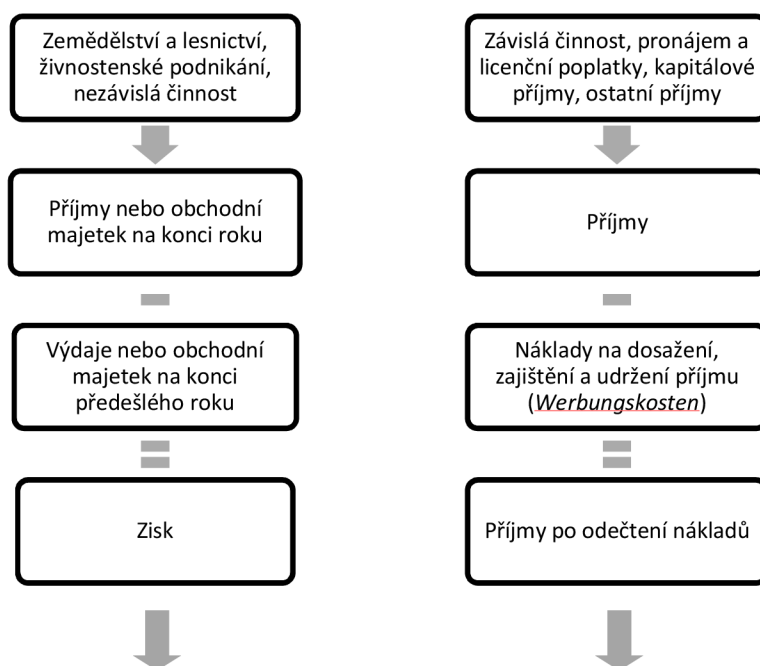
http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/20100_a_Einkommen_Lohnsteuer_lang.pdf?__blob=publicationFile&v=5, (vlastní překlad)

- výdaje na péči o dítě v domácnosti zaměstnance během jeho pracovní doby (*Kinderbetreuungskosten*)

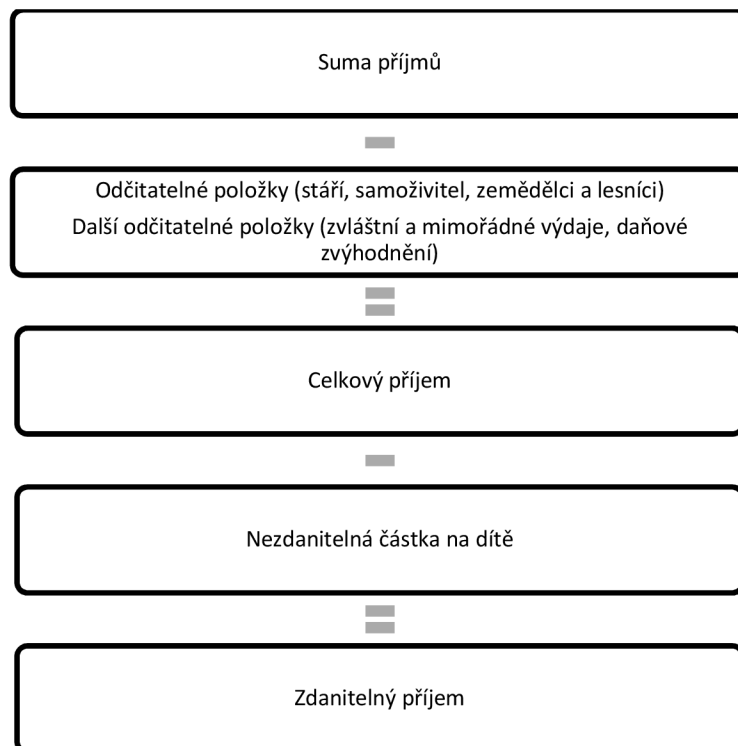
Pokud zaměstnanci vznikly malé nebo žádné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, má možnost uplatnit paušální částku úlevy ve výši 1 000 €. V případě, že zaměstnanec pobírá vdovecký, vdovský nebo sirotčí důchod či další příjmy specifikované v § 9a, činí paušální částka úlevy 102 €. ⁶¹

Po provedení výše zmíněných úprav v obou skupinách příjmů probíhají úpravy sumy příjmů pro obě skupiny společně. Následující schéma č. 3 znázorňuje postup stanovení zdanitelného příjmu poplatníka v SRN, ze kterého je následně vypočtena daň z příjmů.

Schéma 3: Stanovení zdanitelného příjmu v SRN

⁶¹ Einkommenssteuergesetz, § 9a. (vlastní překlad)

Zdroj: BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Einkommen- und Lohnsteuer* [online]. [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/20100_a_Einkommen_Lohnsteuer_lang.pdf?__blob=publicationFile&v=5, (vlastní překlad).

Od částky sumy příjmů si může poplatník odečíst následující úlevy:

- starobní úleva⁶² – výše úlevy je odstupňovaná podle věku poplatníka, maximální výše úlevy je 40 % příjmů, nejvýše však 1 900 €,
- úleva pro rodiče samoživitele⁶³ - pokud vychovává alespoň jedno dítě ve společné domácnosti, může si od sumy příjmů odečíst 1 308 € ročně,
- úleva pro zemědělce a lesníky⁶⁴ - lze odečíst až 670 €,
- zvláštní výdaje⁶⁵ - poplatník má možnost uplatnit výdaje paušální částkou 36 € ročně⁶⁶, nebo doložit skutečné výdaje
 - o výdaje za různé druhy pojištění,
 - o zaplacená církevní daň
 - o vzdělávání,

⁶² Einkommenssteuergesetz, § 24a. (vlastní překlad)

⁶³ tamtéž, § 24b. (vlastní překlad)

⁶⁴ tamtéž, §13 odst. 3. (vlastní překlad)

⁶⁵ tamtéž, §10. (vlastní překlad)

⁶⁶ tamtéž, §10c. (vlastní překlad)

- dary a členské příspěvky,
- výživné na rozvedeného manžela/manželku (13 805 € ročně),
- mimořádné výdaje (např. léčení).

Celkový příjem poplatníka v SRN může být dále snížen o:⁶⁷

- nezdanitelnou částku na dítě ve výši 2 184 € (existenční minimum dítěte),
- částku na péči, výchovu a vzdělání dítěte ve výši 1 320 €.

V případě uplatnění společného zdanění manželů, jsou tyto částky násobeny dvěma.

Po provedení výše zmíněných odpočtů vznikne zdanitelný příjem a následuje výpočet daňové povinnosti. Pro výpočet výše daně z příjmů se užívá vzorců. Zdanitelné příjmy jsou rozděleny do pěti skupin, ke kterým náleží příslušný vzorec.

Tabulka 7: Vzorce pro výpočet daně z příjmů SRN

Zdanitelný příjem (v €)	Vzorec pro výpočet
a) do 8.130	Daň = 0 €
b) od 8.131 do 13.469	Daň = $(933,7 * Y + 1 400) * Y$ Y = $(\text{zdanitelný příjem} - 8.130)/10 000$
c) od 13.470 do 52.881	Daň = $(228,74 * Z + 2 397) * Z + 1 014$ Z = $(\text{zdanitelný příjem} - 13 469)/10 000$
d) od 52.882 do 250.730	Daň = $0,42 * X - 8 196$ X = zaokrouhlený zdanitelný příjem na celá €
e) od 250.731	Daň = $0,45 * X - 15 718$

Zdroj: Einkommensteuergesetz, §32a, vlastní konstrukce.

Základní nezdanitelná částka na poplatníka činí 8 130 € (v případě využití *Splittingu* 16 260 €).⁶⁸

⁶⁷ Einkommenssteuergesetz, § 32. (vlastní překlad)

⁶⁸ tamtéž, § 32a. (vlastní překlad)

4.2.4 Daň ze mzdy

Daň ze mzdy (*Lohnsteuer*) představuje způsob výběru daně z příjmů fyzických osob (nejedná se o daň jako takovou). Zaměstnavatel sráží zaměstnancům daň ze mzdy, kterou následně odvádí finančnímu úřadu.⁶⁹

Zaměstnanci jsou za účelem stanovení výše daně ze mzdy rozděleni do daňových skupin dle kritérií uvedených v tabulce č. 8.

Tabulka 8: Daňové skupiny

Daňová skupina	Poplatníci
I	svobodní, ženatí/vdané, ovdovělí, rozvedení, kteří nespádají do III nebo IV skupiny
II	svobodní, ženatí/vdané, ovdovělí, rozvedení, kteří jsou samoživiteli
III	ženatí/vdané, kteří žijí ve společné domácnosti, přičemž jeden z nich není výdělečně činný nebo spadá do kategorie V, dále také ovdovělí, rozvedení
IV	ženatí/vdané, kteří žijí ve společné domácnosti a jsou výdělečně činní
V	ženatí/vdané, kteří žijí ve společné domácnosti, přičemž jeden z nich spadá do kategorie III
VI	výdělečně činní poplatníci, kteří mají i jiné příjmy než mzdu

Zdroj: Einkommensteuergesetz § 38b, vlastní konstrukce.

Podle toho, do které skupiny je poplatník zařazen, se určuje výše úlevy. Zaměstnanci předkládají zaměstnavateli daňovou kartu (*Lohnsteuerkarte*). Tato karta slouží k zajištění odvedení daně. Udává, do které daňové skupiny je zaměstnanec zařazen a na jaké úlevy má nárok.⁷⁰

Daňovou kartu obdrží pouze ti zaměstnanci, kteří se zdržují převážně v SRN nebo zde mají bydliště. Tato karta musí být vystavena do 6 týdnů od vzniku nového zaměstnaneckého poměru.⁷¹

⁶⁹ BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Einkommen- und Lohnsteuer* [online]. [cit. 2013-03-19]. Dostupné z:

http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/20100_a_Einkommen_Lohnsteuer_lang.pdf?__blob=publicationFile&v=5, (vlastní překlad)

⁷⁰ tamtéž, (vlastní překlad)

⁷¹ tamtéž, (vlastní překlad)

4.2.5 Solidární příplatek

Zvláštností německé daňové soustavy je tzv. solidární příplatek (*Solidaritätszuschlag*), jehož výše činí 5,5 % ze stanovené daně z příjmů FO (popř. PO). Zavedení tohoto příplatku má za cíl postupné srovnání životní úrovně východního Německa se západním Německem.⁷²

Vyměřovací základ pro výpočet solidárního příplatku lze snížit pro poplatníky z I. II. a III. daňové skupiny o následující úlevy:⁷³

- nezdanitelná částka na dítě (*Kinderfreibetrag*) ve výši 4 368 €,
- částka na péči, výchovu a vzdělání dítěte 2 640 €.

Pro poplatníky ze IV. daňové skupiny lze snížit vyměřovací základ o následující úlevy:

- nezdanitelná částka na dítě ve výši 2 184 €,
- částka na péči, výchovu a vzdělání dítěte 1 320 €.

Solidární příplatek je uvalen jen v případě, že po úpravách dle zákona o solidárním příplatku je daň vypočtená ze sníženého vyměřovacího základu vyšší než 972 € za rok (v případě *Splittingu* 1 944 €).⁷⁴

4.2.6 Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění

Ve Spolkové republice Německo jsou odváděny následující příspěvky:

- penzijní pojištění (*Rentenversicherung*)⁷⁵,
- zdravotní pojištění (*Krankenversicherung*)⁷⁶,
- pojištění pro případ nezaměstnanosti (*Arbeitslosenversicherung*)⁷⁷,
- pojištění pro případ invalidity a stáří (*Pflegeversicherung*)⁷⁸.

⁷² NERUDOVI, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. s. 257.

⁷³ *Solidaritätszuschlagsgesetz* § 2a. (vlastní překlad)

⁷⁴ tamtéž, § 3. (vlastní překlad)

⁷⁵ *Sozialgesetzbuch (SGB) Sechstes Buch (VI) - Gesetzliche Rentenversicherung*. (vlastní překlad)

⁷⁶ *Sozialgesetzbuch (SGB) Fünftes Buch (V) - Gesetzliche Krankenversicherung*. (vlastní překlad)

⁷⁷ *Sozialgesetzbuch (SGB) Drittes Buch (III) – Arbeitsförderung*. (vlastní překlad)

Zaměstnanec a zaměstnavatel se podílí na odvodu pojistného stejným dílem (s výjimkou zdravotního pojištění).

Zaměstnanci jsou povinni odvádět příspěvky na sociální zabezpečení, které se skládají z penzijního pojištění (9,45 %), ze zdravotního pojištění (8,2 %), z pojištění pro případ nezaměstnanosti (1,5 %) a z pojištění pro případ invalidity a stáří (0,975 %).

Zaměstnavatelé odvádí příspěvky na sociální zabezpečení, které se skládají z penzijního pojištění (9,45 %), ze zdravotního pojištění (7,3 %), z pojištění pro případ nezaměstnanosti (1,5 %) a z pojištění pro případ invalidity a stáří (0,975 %).⁷⁹

Pro bezdětné poplatníky starší 23 let se sazba pro pojištění pro případ invalidity a stáří navyšuje o 0,25 %. Pro penzijní pojištění a pojištění pro případ nezaměstnanosti existuje maximální vyměřovací základ ve výši 67 200 € ročně. Pro zdravotní pojištění je výše maximálního vyměřovacího základu rovna 45 900 € ročně.⁸⁰

⁷⁸ Sozialgesetzbuch (SGB) - Elftes Buch (XI) - Soziale Pflegeversicherung. (vlastní překlad)

⁷⁹ LOHN-INFO. *Sozialversicherung* [online]. [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://www.lohn-info.de/sozialversicherung.html>, (vlastní překlad)

⁸⁰ DEUTSCHE SOZIALVERSICHERUNG EUROPAVERTRETUNG. *Deutsche Sozialversicherung* [online]. [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://deutsche-sozialversicherung.de/index.html>, (vlastní překlad)

5 SHRnutí TEORETICKÉ ČÁSTI

Daňové systémy České republiky a Spolkové republiky Německo vykazují velkou míru shodných znaků. V obou zkoumaných zemích můžeme nalézt jak daně nepřímé, tak daně přímé, které můžeme dále členit na důchodové daně a majetkové daně. Rozdíl lze spatřit v existenci specifických daní v SRN, které se v České republice nevyskytují – jedná se například o církevní daň, daň z kávy a také solidární příspěvek.

V obou zemích existuje poměrně rozsáhlý výčet příjmů, které jsou od daně z příjmů osvobozeny.

Daň z příjmů fyzických osob v ČR a v SRN se od sebe odlišují počtem kategorií příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob. V České republice existuje celkem pět kategorií, zatímco v Německu je dílčích příjmů sedm. Tento rozdíl ovšem nemá na výslednou daňovou povinnost vliv.

Při pohledu na metodiku výpočtu základu daně (popř. zdanitelného příjmu), lze nalézt jak shody, tak i odlišnosti. V obou zemích se jedná o součet příjmů po odečtení příslušných nákladů. Rozdíl se nachází v tom, že v Německu jsou ve velké míře uplatňovány nezdanitelné části daně, které tak významnou měrou přispívají ke snížení vlastní daňové povinnosti. Tohoto efektu je v České republice dosaženo až slevami na dani po výpočtu daně. Obecně se v obou zemích jedná o úlevy, které se vážou na rodinný či zdravotní stav poplatníka.

Největší rozdíl mezi oběma státy ve zdaňování příjmů fyzických osob spočívá v sazbě daně a výpočtu daňové povinnosti. V České republice je od roku 2007 zavedena lineární sazba daně 15 % ze superhrubé mzdy, výpočet daně tedy není nijak komplikovaný. Ve Spolkové republice Německo se uplatňuje progresivní sazba daně a pro výpočet daňové povinnosti poplatníka je nutno dosadit zdanitelný příjem do zákonem stanoveného vzorce. Další odlišností v těchto systémech je možnost německých poplatníků využít společného zdanění manželů (*Splitting*), které často napomáhá k optimalizaci daňové povinnosti.

Zvláštností související s problematikou německých důchodových daní je solidární příspěvek (*Solidatitätszuschlag*), který byl zaveden v roce 1995. Tento příspěvek

zvyšuje daňovou povinnost poplatníků. Od solidárního příplatku jsou osvobozeni nízkopříjmoví poplatníci a existují také značné úlevy pro rodiny s dětmi.

Podobné rysy v českém prostředí nese v letošním roce zavedené solidární zvýšení sazby daně o 7 procentních bodů pro vysokopříjmové poplatníky s příjmy podle § 6 a § 7 ZDP.

Za účelem mezinárodního srovnání jsou sledovány ukazatele podílu sociálních příspěvků na celkovém výnosu daně a daňová kvóta.

Podle statistik Eurostatu, které se zaměřují na daňovou kvótu, lze konstatovat, že obě země dosahují poměrně rozdílných hodnot. Zatímco výše daňové kvóty ve Spolkové republice Německo se téměř rovná průměrné hodnotě daňové kvóty v Evropské unii, hodnota daňové kvóty v České republice za tímto průměrem značně zaostává. Následující tabulka č. 9 obsahuje ukazatel daňové kvóty pro Českou republiku, Spolkovou republiku Německo a Evropskou unii.

Tabulka 9: Daňová kvóta v ČR, SRN a EU v roce 2011 (v %)

Stát	Daňová kvóta
Česká republika	34,4
Spolková republika Německo	38,7
EU-27	38,8

Zdroj: EUROSTAT. *Taxation trends in the European Union* [online]. [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-DU-13-001/EN/KS-DU-13-001-EN.PDF, vlastní konstrukce

Je třeba upozornit na omezenou vypovídací schopnost ukazatele daňové kvóty, protože se mohou vyskytovat nejednotnosti v zahrnovaných daňových výnosech do celkového výpočtu daňové kvóty. Dalším omezujícím faktorem tohoto ukazatele je také (ne)přesnost odhadu výše hrubého domácího produktu (v důsledku vlivu šedé ekonomiky).⁸¹

Nižší hodnota daňové kvóty může být mimo jiné způsobena rozdílným stanovením daňové povinnosti poplatníků daně z příjmů fyzických osob. V České republice je

⁸¹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 146.

zavedena lineární sazba daně, zatímco v Německu existuje sazba daně lineárně progresivní, kdy se daň pohybuje mezi 0 - 45 %.

Dalším zajímavým mezinárodním srovnáním je analýza podílu sociálních příspěvků na výnosu daně. V obou zkoumaných zemích lze pozorovat vysoký podíl sociálních příspěvků na celkovém výnosu daně v porovnání s průměrem Evropské unie, což ukazuje tabulka č. 10.

Tabulka 10: Podíl sociálních příspěvků na výnosu daně v ČR, SRN a EU v roce 2011

Stát	Podíl sociálních příspěvků na výnosu daně
Česká republika	44,7 %
Spolková republika Německo	40,1 %
Evropská unie (průměr)	33,5 %

Zdroj: EUROSTAT. *Taxation trends in the European Union* [online]. [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-DU-13-001/EN/KS-DU-13-001-EN.PDF, vlastní konstrukce

V České republice je tato hodnota vyšší než průměr Evropské unie i než podíl sociálních příspěvků na výnosu daně v Německu.

6 ANALYTICKÁ ČÁST

Tato kapitola prezentuje na zvolených modelových poplatnících daňové zatížení poplatníků v České republice a ve Spolkové republice Německo. Pro toto porovnání bude sloužit hodnota efektivní míry zdanění a hodnota čistého daňového zatížení.

Efektivní míra zdanění je dána podílem odvedené daně na hrubém důchodu (základu daně).⁸² Tento ukazatel vyčísluje, kolik poplatník odvede na dani z příjmů po zohlednění nezdanitelných částí daně a dalších slev na dani. Pokud by poplatník neuplatňoval žádné odčitatelné položky nebo slevy na dani, rovnala by se efektivní míra zdanění lineární sazbě daně.

Na rozdíl od předchozího ukazatele zohledňuje čisté daňové zatížení také příspěvky na sociální zabezpečení odváděné poplatníkem. Hodnota čistého daňového zatížení je dána podílem všech odvodů (daň z příjmů, příspěvek na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění) z hrubého příjmu.

Jako srovnávací základna byla zvolena průměrná hrubá mzda v obou státech. Průměrná hrubá měsíční mzda představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Tato hodnota vypovídá o celkové mzdové úrovni (používá se převážně v časovém nebo mezinárodním srovnání).⁸³ Průměrná mzda ovšem nevypovídá o tom, kolik peněz obdrží běžný zaměstnanec za svou práci. Průměrná mzda je totiž značně ovlivněna extrémními hodnotami. Proto nelze průměrnou mzdu zaměňovat se mzdou nejčtenější, kterou představuje medián hodnot.

Pro účely výpočtů byl zvolen modelový poplatník, který pobírá průměrnou mzdu v daném státě, neuplatňuje žádné zvláštní slevy na dani nebo odpočitatelné položky, kromě uvedených, není invalidní a nemá žádné jiné příjmy, než příjmy ze závislé činnosti. Další podmínky budou specifikovány u jednotlivých příkladů.

⁸² ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*, s. 126.

⁸³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Průměrná mzda a evidenční počet zaměstnanců* [online]. 2012 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pmz_m

Na konečnou výši čisté mzdy má kromě výše daňové sazby vliv mnoho dalších faktorů, např. počet dětí, vyživovaný manžel, invalidita atd.

6.1 Poplatník s průměrnou mzdou

6.1.1 Česká republika

Výše průměrné hrubé měsíční mzdy se v České republice v 3. čtvrtletí roku 2012 pohybovala na úrovni 25 514 Kč.⁸⁴ Tato mzda byla zvolena jako výchozí příjem českého poplatníka.

V následující tabulce č. 11 je uveden výpočet daňové povinnosti poplatníka v České republice s průměrnou mzdou.

Tabulka 11: Daňové zatížení poplatníka v ČR

Ukazatel	Kč
Hrubá měsíční mzda	25 518
Hrubá roční mzda	306 216
Superhrubá roční mzda	410 329
Daň	61 545
Sleva na poplatníka	24 840
Daň po slevě	36 705
Mzda po dani z příjmů	269 511
Zdravotní pojištění (4,5 %)	13 780
Sociální zabezpečení (6,5 %)	19 904
Čistá roční mzda	235 827
Součet odvodů	70 389
Čisté daňové zatížení (v %)	22,99
Efektivní míra zdanění (v %)	11,99

Zdroj: vlastní výpočty

Hrubá roční mzda musí být navýšena o příspěvky na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (v součtu 34 %). Následně je třeba zaokrouhlit vypočtenou superhrubou mzdou na celé stokoruny dolů a z takto upraveného základu daně vypočíst

⁸⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Mzdy a náklady práce* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prace_a_mzdy_prace.

daň (15 %).⁸⁵ Poté může poplatník uplatnit slevu na dani na poplatníka ve výši 24 840 Kč. Jeho vlastní daňová povinnost tedy činí 36 705 Kč za rok.

Vyměřovacím základem pro výpočet pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění zaměstnanců hrubá mzda. Při zohlednění těchto odvodů hrazených zaměstnancem bude roční čistá mzda zaměstnance činit 235 827 Kč.

Z tabulky č. 11 je patrné, že efektivní míra zdanění se nerovná sazbě daně. V důsledku uplatňované slevy na dani na poplatníka daně je tato sazba nižší. Efektivní míra zdanění modelového poplatníka v České republice je bezmála 12 %. Při zohlednění příspěvku na sociální a zdravotní pojištění lze spočítat, že modelovému poplatníkovi po odečtení daně z příjmů a příspěvku na sociální a zdravotní pojištění zůstane 77 % jeho hrubého příjmu.

6.1.2 Spolková republika Německo

V roce 2012 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda ve Spolkové republice Německo hodnoty 3 758 €. ⁸⁶ I pro porovnání míry zdanění v SRN, jako v případě ČR, byla tato mzda zvolena jako výchozí příjem německého poplatníka.

Mzdy jsou přepočteny podle kurzu platného k 29. 4. 2013, který k tomuto datu činil 25,70 Kč za €. ⁸⁷

V následující tabulce č. 12 je zachycena daňová povinnost poplatníka v SRN a výše jednotlivých odvodů.

⁸⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 16.

⁸⁶ STATISTISCHES BUNDESAMT. *Einkommen, Einnahmen und Ausgaben* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesellschaftStaat/EinkommenKonsumLebensbedingungen/EinkommenEinnahmenAusgaben/Tabellen/Gebietsstaende_LWR.html.

⁸⁷ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Kurzy devizového trhu* [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp?date=29.04.2013.

Tabulka 12: Daňové zatížení poplatníka v SRN

Ukazatel	€
Hrubá měsíční mzda	3 758
Hrubá roční mzda	45 096
Daň	10 883
<i>Penzijní pojištění (9,45 %)</i>	4 262
<i>Zdravotní pojištění (8,2 %)</i>	3 698
<i>Pojištění pro případ nezaměstnanosti (1,5 %)</i>	676
<i>Pojištění pro případ invalidity a stáří (0,975 %)</i>	440
Solidární příspěvek (5,5 %)	599
Čistá roční mzda	24 539
Součet odvodů	20 557
Čisté daňové zatížení (v %)	45,59
Efektivní míra zdanění (v %)	25,46
Míra zdanění pro solidární příspěvek (v %)	1,33

Zdroj: vlastní výpočty.

Vyměřovacím základem pro výpočet daně i odvodů na sociální a zdravotní pojištění zaměstnance je hrubá mzda.

Německý modelový poplatník je zdaňován podle vzorce c) uvedeného v tabulce č. 7. Pro tento vzorec a uvedenou výši příjmu činí vypočtená daň 10 883 €, což je v porovnání k hrubé mzdě 24,13 %. Pokud je vypočtená daň vyšší než 972 € za rok, odvádí se také solidární příspěvek ve výši 5,5 % ze stanovené daně.

Efektivní míra zdanění příjmů německého poplatníka, která zahrnuje i solidární příspěvek činí 25,46 %. I v tomto případě je hodnota efektivní míry pro poplatníka v SRN vyšší než pro poplatníka v ČR.

Čisté daňové zatížení zahrnující daň z příjmů, platby na penzijní pojištění, zdravotní pojištění, pojištění pro případ nezaměstnanosti a pojištění pro případ invalidity a stáří hrazené zaměstnancem dosahuje hodnoty 45,59 %. Oproti hodnotě čistého daňového zatížení modelového poplatníka v ČR je tato hodnota téměř dvojnásobná.

Pro přehlednost a snazší srovnání jsou vybrané ukazatele uvedeny v tabulce č. 13.

Tabulka 13: Srovnání daňového zatížení poplatníků s průměrnou mzdou v ČR a SRN

Ukazatel	ČR	SRN	
		(v Kč)	(v €)
Hrubá měsíční mzda	25 518	96 581	3 758
Hrubá roční mzda	306 216	1 158 967	45 096
Daň	61 545	279 693	10 883
Čistá roční mzda	235 827	630 649	24 539
Součet odvodů	70 389	528 318	20 557
Čisté daňové zatížení (v %)	22,99	45,59	
Efektivní míra zdanění (v %)	11,99	25,46	

Zdroj: vlastní výpočty.

Na první pohled jsou patrné velké rozdíly v čistém daňovém zatížení i efektivní míře zdanění. Pro německého poplatníka tyto hodnoty navyšuje solidární příplatek (jehož míra zdanění činí 1,33 %).

Dalším velkým rozdílem, který se týká životní úrovně v uvedených státech, je výše průměrné mzdy. Výše průměrné mzdy německého poplatníka je bezmála čtyřnásobná v porovnání s průměrnou mzdou českého poplatníka. Proto byla zařazena následující podkapitola, která informuje o porovnání životní úrovně v ČR a SRN.

6.1.3 Srovnání životní úrovně

Pro účely mezinárodního srovnání životní úrovně jsou sledovány ukazatele parity kupní síly nebo například index lidského rozvoje.

Parita kupní síly (Purchasing Power Parity, zkráceně PPP) udává počet jednotek jedné měny, za které je možné koupit stejné množství zboží a služeb v jedné zemi, jako za jednotku druhé měny v druhé zemi. Představuje tedy poměr cen za zboží a služby v národních měnách v různých zemích.⁸⁸

Následující tabulka č. 14 prezentuje výši HDP na osobu v PPP.

⁸⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Evropský srovnávací program* [online]. [cit. 2013-05-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/evropsky_srovnavaci_program.

Tabulka 14: HDP na osobu (PPP) v roce 2012 (v Dolarech)

Stát	HDP na osobu (PPP)
ČR	27 200
SRN	39 100
EU	34 500

zdroj: THE WORLD FACTBOOK. *GDP - PER CAPITA (PPP)* [online]. [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2004.html?countryName=Indonesia&countryCode=id@ionCode=eas&>, (vlastní konstrukce).

Pro srovnání životní úrovně v různých zemích byla vytvořena univerzální měnová jednotka standard kupní síly (Purchasing Power Standard, zkráceně PPS), která je průměrnou kupní silou jednoho eura v Evropské unii (27 států).⁸⁹

V následující tabulce č. 15. jsou zachyceny hodnoty HDP na obyvatele ve standardu kupní síly.

Tabulka 15: Srovnání HDP na obyvatele v PPS v roce 2011

Stát	PPS
Česká republika	80
Spolková republika Německo	121
EU 27	100

Zdroj: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Evropský srovnávací program* [online]. [cit. 2013-05-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/evropsky_srovnacni_program, vlastní konstrukce.

SRN se u obou ukazatelů pohybuje nad průměrem Evropské unie a Česká republika naopak pod tímto průměrem.

Index lidského rozvoje (Human Development Index, HDI) je kombinací ukazatelů střední délky života, vzdělání a příjmů. Tento index vypovídá o sociálním a ekonomickém rozvoji dané země. Spolková republika Německo figuruje v této statistice na 5. místě, zatímco Česká republika na 28. místě.⁹⁰

V rámci srovnání životní úrovně na základě zmíněných ukazatelů je patrné, že v SRN je vyšší životní úroveň než v České republice.

⁸⁹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Evropský srovnávací program* [online]. [cit. 2013-05-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/evropsky_srovnacni_program

⁹⁰HUMAN DEVELOPMENT REPORTS. *Human Development Index* [online]. [cit. 2013-05-14]. Dostupné z: <http://hdr.undp.org/en/statistics/hdi/>

6.2 Poplatníci s různou výší příjmů

Tato kapitola srovnává daňové zatížení poplatníků v obou zemích, kteří pobírají různou výší příjmů. Příjmy poplatníků v ČR a SRN jsou ve stejném poměru.⁹¹

6.2.1 Česká republika

Tabulka 16: Daňové zatížení poplatníků s různou výší příjmů v ČR (v Kč)

Ukazatel	Výše příjmů				
	nízký	nižší	průměrný	vyšší	vysoký
Hrubá měsíční mzda	7 300	12 000	25 518	50 000	80 000
Hrubá roční mzda	87 600	144 000	306 216	600 000	960 000
Daň po slevě	0	4 095	36 705	95 760	168 120
Čistá roční mzda	60 369	124 065	235 827	438 240	686 280
Čisté daňové zatížení (v %)	11,00	13,84	22,99	26,96	28,51
Efektivní míra zdanění (v %)	0,00	2,84	11,99	15,96	17,51

Zdroj: vlastní výpočty.

U poplatníka s nízkým příjmem je daň v důsledku slevy na dani na poplatníka nulová. Čisté daňové zatížení u tohoto poplatníka je tvořeno pouze příspěvkem na sociální a zdravotní pojištění. S nárůstem výše příjmu stoupají i ukazatele čistého daňového zatížení a efektivní míry zdanění. Uvedený vysoký příjem poplatníka v České republice nedosahuje horní hranice vyměřovacího stropu pro pojistné na sociální zabezpečení.

6.2.2 Spolková republika Německo

Obdobná situace pro poplatníky ve Spolkové republice Německo je vyčíslena v následující tabulce č. 17.

⁹¹ Nízký příjem 28,6 %, nižší 47%, vyšší 195, vysoký 314 % z průměrného příjmu.

Tabulka 17: Daňové zatížení poplatníků s různou výší příjmů v SRN (v €)

Ukazatel	Výše příjmů				
	nízký	nižší	průměrný	vyšší	vysoký
Hrubá měsíční mzda	1 075	1 766	3 758	7 328	11 800
Hrubá roční mzda	12 900	21 195	45 096	87 936	141 600
Daň	880	3 002	10 883	28 737	51 276
Solidární příspěvek (5,5 %)	0	165	599	1 581	2 820
Čistá roční mzda	9 424	13 762	24 539	45 639	75 001
Čisté daňové zatížení (v %)	26,95	35,07	45,59	48,10	47,03
Efektivní míra zdanění (v %)	6,82	14,94	25,46	34,48	38,20

Zdroj: vlastní výpočty.

Poměrný přepočtení české nejnižší mzdy, která nedosahuje ani hodnoty minimální mzdy (8 000 Kč) na německý ekvivalent nespĺňuje kriteria pro nulovou daň. Ta je stanovena pro německého poplatníka s ročním příjmem 8 130 €.

Pro stanovené příjmy v kategorii vyšší a vysoký byl uplatněn strop pro výpočet výše příspěvků na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Z tohoto důvodu je možné zaznamenat pokles čistého daňového zatížení v případě vysokého příjmu v porovnání s vyšším příjmem.

Z porovnání obou tabulek je opět patrný velký rozdíl ve zdanění českých a německých poplatníků. Zatímco v České republice činila efektivní míra zdanění nejvyššího příjmu 17,51 %, v SRN to byl více než dvojnásobek, tedy 38,2 %. Poplatník s vysokým příjmem ve Spolkové republice Německo tedy obdrží 52,97 % svého hrubého výdělku. Poplatník v obdobné situaci v České republice obdrží 71,49 % svého hrubého výdělku.

7 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Tato kapitola se zaměřuje na shrnutí poznatků vyplývajících z této bakalářské práce pro optimalizaci daňové povinnosti poplatníků. Sjednocujícím cílem kapitoly je maximální možné snížení daňové povinnosti. Předpokladem pro optimalizaci daňové povinnosti je znalost možností daňových úlev, které nabízí legislativa daných států.

V případě poplatníka v České republice lze doporučit podepsání formuláře Prohlášení poplatníka k dani z příjmů ze závislé činnosti, díky kterému může uplatňovat slevy na dani poměrnou částí v průběhu roku.⁹²

Pokud manžel/ka českého poplatníka nedosahuje příjmů vyšších než 68 000 Kč ročně, může si z tohoto titulu uplatnit slevu na dani ve výši 24 840 Kč. Obdobou této optimalizace v SRN je uplatňovaný *Splitting*, neboli společné zdanění manželů. Zde není výše příjmů dosahovaných druhým z manželů omezena. Manželé jsou díky uplatnění společného zdanění zařazeni do speciální daňové třídy a mají možnost vyšších úlev.

Oba daňové systémy umožňují optimalizovat daňovou povinnost poplatníkům, kteří vychovávají dítě. V České republice může poplatník uplatnit daňové zvýhodnění na dítě, které může mít i formu daňového bonusu v případě, že toto zvýhodnění převýší vlastní daňovou povinnost. Německý poplatník může svou daňovou povinnost optimalizovat uplatněním nezdánitelné částky na dítě a částky na péči, výchovu a vzdělání dítěte. Dále je péče o dítě zohledněna při zařazení do daňové skupiny a má také velký vliv při stanovení vyměřovacího základu pro solidární příplatek.

Český poplatník může na základě příslušných potvrzení a dokladů uplatnit slevu na dani z titulu invalidity, vlastnictví průkazu ZTP/P nebo přípravy na budoucí povolání prezenčním studiem. Německému poplatníkovi nabízí zákon o daních z příjmů široké spektrum možností uplatnění nezdánitelných částí daně, které přispívají ke snížení vlastní daňové povinnosti poplatníka. Náklady na studium jsou součástí nákladů na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

⁹² Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 38k.

V obou zemích je možné snížení daňové povinnosti uplatněním příspěvků na uhrazené pojistné. Český poplatník si může odečíst nezdanitelné části základu daně v podobě příspěvků na penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo životní pojištění. Německý poplatník má možnost odpočtu zákonného i soukromého penzijního pojištění, nemocenského nebo úrazového pojištění, nebo například pojištění pro případ nezaměstnanosti.

Další možností optimalizace pro českého i německého poplatníka je snížení základu daně (popř. sumy příjmů) poskytnutím daru. Zákony ovšem definují omezující podmínky pro uplatnění takového odpočtu.

Poplatník v ČR může dále snížit základ daně v případě, že hradil úroky z poskytnutého úvěru ze stavebního spoření nebo hypotečního úvěru použitého na financování bytových potřeb.

Německý systém zdanění příjmů se vyznačuje velkou solidaritou. Prvky solidarity je možné nalézt v úlevách pro rodiče samoživitele, starobních úlevách nebo samotné klouzavě progresivní sazbě daně. Obecně je v SRN v posledních letech patrný trend snižování daňového zatížení v oblasti daně z příjmů, ať již snižováním horní hranice sazby daně, nebo zvyšováním základní nezdanitelné částky na poplatníka.

Česká daňová legislativa by se mohla inspirovat od německé legislativy možností uplatnit starobní úlevu, jejíž výše by byla odstupňovaná podle věku poplatníka. Němečtí poplatníci, jejichž věk se blíží důchodovému věku, mají možnost uplatnit úlevu až do výše 40 % z příjmů. Naproti tomu byla v České republice od roku 2013 zrušena možnost uplatnění slevy na poplatníka daně z příjmů fyzických osob pro pracující důchodce.

Poplatníkům ve Spolkové republice Německo, kteří vychovávají dítě a zároveň jsou samoživiteli, je nabízena možnost uplatnit speciální úlevy. Tito poplatníci si od dosažených příjmů mohou odečíst až 1 308 €. Zavedení obdobné úlevy by jistě přivítalo mnoho českých rodičů samoživitelů.

Zajímavým prvkem ve zdaňování příjmů v ČR by bylo zavedení alternativy k německým nákladům na dosažení, zajištění a udržení příjmů pro osoby s příjmy ze

závislé činnosti, tzv. *Werbungskosten* (např. náklady na dojíždění do práce). Tím by se mnohým poplatníkům zvětšil okruh zájmu při hledání práce a zvýšila by se mobilita lidských zdrojů.

Porovnání lineární a klouzavě progresivní sazby daně je poměrně komplikovaný úkol. Každý z těchto způsobů zdanění má své pozitivní i své negativní stránky. Kladem lineární sazby daně je její jednoduchost, menší administrativní náročnost a také určitá spravedlnost v tom smyslu, že na příjem každého poplatníka je bez rozdílu uplatňována jednotná sazba daně.

V případě progresivní sazby daně je na místě zmínit složitost výpočtu daňové povinnosti. Pozitivní efekt této sazby daně tkví v její solidaritě, protože je zde uplatněn princip platební schopnosti. Poplatníci s vyššími příjmy jsou v tomto případě znevýhodněni na úkor poplatníků s nižšími příjmy. Na druhé straně může být progresivní zdanění pro poplatníka jistým způsobem demotivující, protože vyšší příjem by mu byl více zdaněn a v konečném důsledku nebude mít za více námahy o tolik více prostředků.

8 ZÁVĚR

Hlavním cílem této práce bylo porovnání zdanění příjmů fyzických osob v České republice a ve Spolkové republice Německo při současném shrnutí základních pojmů týkajících se této problematiky a popsání procesu zdanění příjmů v ČR a v SRN. Doplněním vytyčených cílů je návrh optimalizace daňové zátěže. Těchto cílů bylo dosaženo zpracováním jednotlivých kapitol práce.

Po úvodu do problematiky zdanění následovala kapitola popisující pojmy, které se týkají zdaňování příjmů obecně. Byly zde mimo jiné objasněny pojmy daň, její funkce a třídění, předmět daně a daňové subjekty.

Následující dvě kapitoly přinesly pohled na hospodářskou situaci České republiky a Spolkové republiky Německo, jejich daňové soustavy s důrazem na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Byl podrobně popsán postup výpočtu vlastní daňové povinnosti poplatníků v ČR a v SRN s využitím slev na dani a odčitatelných položek. Práce se věnovala i odvodům na sociální a zdravotní pojištění v obou zemích, které mají významný vliv na výši čistého příjmu poplatníka.

Shrnutí těchto obsáhlých teoretických kapitol přinesla pátá kapitola, kde jsou zdůrazněny shody a rozdíly ve zdanění fyzických osob v ČR a v SRN. Bylo zde také uvedeno srovnání ukazatelů daňové kvóty a podílu sociálních příspěvků na výnosu daně s průměrem Evropské unie.

V analytické části práce byly uvedeny výpočty vlastní daňové povinnosti modelových poplatníků s průměrným příjmem. Pro tyto účely byla použita efektivní míra zdanění a čisté daňové zatížení. Dále bylo porovnáno zdanění poplatníků s různou výší příjmů v obou státech.

Kapitola Návrhy a doporučení se zabývala optimalizací daňové povinnosti poplatníků v obou zkoumaných zemích. Obsahuje také možné inspirace pro českou legislativu z německého zákona o daních z příjmů.

Přílohy práce obsahují slovník odborných termínů a tiskopisy přiznání k dani z příjmů poplatníka v České republice a Spolkové republice Německo.

9 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Einkommen- und Lohnsteuer* [online]. [cit. 2013-03-19]. Dostupné z:

http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/Broschueren_Bestellservice/20100_a_Einkommen_Lohnsteuer_lang.pdf?__blob=publicationFile&v=5

BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Entwicklung der Steuer- und Abgabenquoten* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z:

<http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Monatsberichte/2012/11/Inhalte/Kapitel-5-Statistiken/5-1-09-entwicklung-der-steuer-und-abgabequoten.html>

BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Steuerarten* [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z:

<http://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Themen/Steuern/Steuerarten/steuerarten.html>

BUNDESFINANZMINISTERIUM. *Struktur und Verteilung der Steuereinnahmen* [online]. [cit. 2012-12-17]. Dostupné z:

http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Monatsberichte/Standardartikel_Migration/2011/06/analysen-und-berichte/b04-struktur-und-verteilung-der-steuereinnahmen/struktur-und-verteilung-der-steuereinnahmen.html

BONĚK, Václav et al. *Lexikon - daňové pojmy*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2001. ISBN 80-720-8265-5.

BUSINESSINFO. *Teritoriální informace - Německo* [online]. [cit. 2012-12-18].

Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/teritorialni-informace-zeme/nemecko.html>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Kurzy devizového trhu* [online]. [cit. 2013-04-29].

Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp?date=29.04.2013

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Výpočet pojistného* [online].

2012 [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/vyse-a-platba-pojistneho/vypocet-pojistneho.html>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Evropský srovnávací program* [online]. [cit. 2013-05-13]. Dostupné z:

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/evropsky_srovnavaci_program

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Mzdy a náklady práce* [online]. [cit. 2013-01-20].

Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prace_a_mzdy_prace

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Průměrná mzda a evidenční počet zaměstnanců* [online]. 2012 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pmz_m

DEUTSCH-TSCHECHISCHE INDUSTRIE- UND HANDELSKAMMER. *Česko-německé vztahy* [online]. [cit. 2012-12-18]. Dostupné z: <http://tschechien.ahk.de/cz/o-nemecku/cesko-nemecke-vztahy/>

DEUTSCHE SOZIALVERSICHERUNG EUROPAVERTRETUNG. *Deutsche Sozialversicherung* [online]. [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://deutsche-sozialversicherung.de/index.html>

DOBEŠOVÁ, Katarína. *Zdaňování mezd a platů*. 2. vyd. Praha: Polygon, 2003. ISBN 80-727-3087-8.

Einkommensteuergesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 8. Oktober 2009 (BGBl. I S. 3366, 3862), das durch Artikel 2 Absatz 11 des Gesetzes vom 3. Mai 2013 (BGBl. I S. 1084) geändert worden ist.

EUROSTAT. *Taxation trends in the European Union* [online]. [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-DU-13-001/EN/KS-DU-13-001-EN.PDF

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. *Údaje z výběru daní* [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://cfs.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cfs/xsl/13879.html?year=0>

HUMAN DEVELOPMENT REPORTS. *Human Development Index* [online]. [cit. 2013-05-14]. Dostupné z: <http://hdr.undp.org/en/statistics/hdi/>

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie: úvod do problematiky*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2009. ISBN 978-80-7357-423-9.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-574-8.

LOHN-INFO. *Sozialversicherung* [online]. [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <http://www.lohn-info.de/sozialversicherung.html>

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Německo* [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/nemecko/politika/zahranicne_politicka_orientace.html

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Počty obyvatel v obcích* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>

NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie: daňové systémy všech 27 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace v EU se základními judikáty SD EU*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-807-3576-950.

POKORNÝ, Jiří. *Předdiplomní seminář: jak efektivně zpracovat a obhájit diplomovou práci : studijní text pro kombinovanou formu studia*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2006. ISBN 80-214-3254-3.

POLÁK, Michal a Michaela BARANYKOVÁ. *Daň z příjmů fyzických osob: dle legislativy platné k 30.8.2012*. Vyd. 5., přeprac. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2012, 116 s. Učební texty vysokých škol. ISBN 978-80-214-4598-7.

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2013* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=123469

PRESSEUROP. *Německo tají obří dluh* [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: <http://www.presseurop.eu/cs/content/news-brief/981751-nemecko-taji-obri-dluh>

Sozialgesetzbuch (SGB) - Elftes Buch (XI) - Soziale Pflegeversicherung (Artikel 1 des Gesetzes vom 26. Mai 1994, BGBl. I S. 1014).

Sozialgesetzbuch (SGB) Drittes Buch (III) - Arbeitsförderung - (Artikel 1 des Gesetzes vom 24. März 1997, BGBl. I S. 594).

Sozialgesetzbuch (SGB) Fünftes Buch (V) - Gesetzliche Krankenversicherung - (Artikel 1 des Gesetzes v. 20. Dezember 1988, BGBl. I S. 2477).

Sozialgesetzbuch (SGB) Sechstes Buch (VI) - Gesetzliche Rentenversicherung - (Artikel 1 des Gesetzes v. 18. Dezember 1989, BGBl. I S. 2261, 1990 I S. 1337).

STATISTISCHES BUNDESAMT. *Bevölkerungsstand* [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z:

<https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesellschaftStaat/Bevoelkerung/Bevoelkerungsstand/Bevoelkerungsstand.html>

STATISTISCHES BUNDESAMT. *Einkommen, Einnahmen und Ausgaben* [online]. [cit. 2013-01-20]. Dostupné z:

https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesellschaftStaat/EinkommenKonsumLebensbedingungen/EinkommenEinnahmenAusgaben/Tabellen/Gebietsstaende_LWR.html

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU*. 5. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9.

ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-717-9413-9.

THE WORLD FACTBOOK. *GDP - PER CAPITA (PPP)* [online]. [cit. 2013-05-15]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2004.html?countryName=Indonesia&countryCode=id@ionCode=eas&>

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ze dne 22. července 2009.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ze dne 20. listopadu 1992.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ze dne 17. prosince 1992.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ze dne 20. listopadu 1992.

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ze dne 7. července 1992.

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DZD	Dílčí základ daně
EStG	Einkommensteuergesetz
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
HDI	Index lidského rozvoje, Human Development Index
HDP	Hrubý domácí produkt
NATO	Severoatlantická aliance, North Atlantic Treaty Organization
OSN	Organizace spojených národů
PO	Právnická osoba
PPP	Parita kupní síly, Purchasing Power Parity
PPS	Standard kupní síly, Purchasing Power Standard
SRN	Spolková republika Německo
ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZTP/P	Zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce

Seznam tabulek

Tabulka 1: Výpočet vlastní daňové povinnosti.....	25
Tabulka 2: Výše pojistného (v %)	26
Tabulka 3: Zadlužení SRN	29
Tabulka 4: Vývoj daňových příjmů v letech 2005 – 2011 (mld. €).....	33
Tabulka 5: Sazby daně z příjmů – jednotlivci	35
Tabulka 6: Sazby daně z příjmů - společné zdanění manželů	35
Tabulka 7: Vzorce pro výpočet daně z příjmů SRN	39
Tabulka 8: Daňové skupiny	40
Tabulka 9: Daňová kvóta v ČR, SRN a EU v roce 2011 (v %).....	44
Tabulka 10: Podíl sociálních příspěvků na výnosu daně v ČR, SRN a EU v roce 2011 ..	45
Tabulka 11: Daňové zatížení poplatníka v ČR	47
Tabulka 12: Daňové zatížení poplatníka v SRN.....	49
Tabulka 13: Srovnání daňového zatížení poplatníků s průměrnou mzdou v ČR a SRN ..	50
Tabulka 14: HDP na osobu (PPP) v roce 2012 (v Dolarech)	51
Tabulka 15: Srovnání HDP na obyvatele v PPS v roce 2011	51
Tabulka 16: Daňové zatížení poplatníků s různou výší příjmů v ČR (v Kč).....	52
Tabulka 17: Daňové zatížení poplatníků s různou výší příjmů v SRN (v €).....	53

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj daňové kvóty v ČR v letech 2005 - 2011	17
Graf 2: Struktura příjmů státního rozpočtu v roce 2011	19
Graf 3: Podíl jednotlivých daní na výnosu z daní 2011 (v %).....	20
Graf 4: Vývoj daňové kvóty v SRN v letech 2005 - 2011	30
Graf 5: Podíl jednotlivých daní na výnosu z daní 2010 (v %).....	32

Seznam schémat

Schéma 1: Daňová soustava ČR	18
Schéma 2: Daňová soustava v SRN.....	31
Schéma 3: Stanovení zdanitelného příjmu v SRN.....	37

Seznam příloh

Příloha 1: Slovník odborných termínů

Příloha 2: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Příloha 3: Einkommensteuererklärung

Česky	Německy
Zákon o daních z příjmů	Einkommenssteuergesetz, das (EStG)
Zdanění	Besteuerung, die
Slevy na dani	Steuernachlass, der
Sazba daně	Steuersatz, der
Poplatník	Steuerpflichtige, der
Plátce daně	Steuerzahler, der
Daňové přiznání	Steuererklärung, die
Daň	Steuer, die
Spolková republika Německo	Bundesrepublik Deutschland, die
Spolková země	Bundesland, das
Vládní obvod	Regierungsbezirk, der
Daň z příjmů fyzických osob	Einkommenssteuer, die (ESt)
Daň z příjmů právnických osob	Körperschaftssteuer, die (KSt)
Solidární příplatek	Solidaritätszuschlag, der
Církevní daň	Kirchensteuer, die
Daň z nemovitosti	Grundsteuer, die
Daň z převodu nemovitosti	Grunderwerbsteuer, die
Silniční daň	Kraftfahrzeugsteuer, die (Kfz-Steuer)
Daň dědická	Erbschaftssteuer, die
Daň darovací	Schenkungssteuer, die
Daň z přidané hodnoty	Steuer vom Umsatz, die
Spotřební daň	Verbrauchssteuern, die
Daň z piva	Biersteuer, die
Daň z šumivého vína	Schaumweinsteuer, die
Daň z lihovin	Zwischenzeugnissteuer, die
Daň z energie	Energiesteuer, die
Daň z elektrické energie	Stromsteuer, die
Daň z tabáku	Tabaksteuer, die
Daň z kávy	Kaffeesteuer, die
Daň z míchaných alkoholických nápojů	Alkopopsteuer, die
Daň ze mzdy	Lohnsteuer, die
Daňová karta	Lohnsteuerkarte, die

Příjmy ze zemědělské výroby a lesního hospodářství	Einkünfte aus Land- und Forstwirtschaft
Příjmy ze živnostenského podnikání	Einkünfte aus Gewerbebetrieb
Příjmy z nezávislé činnosti	Einkünfte aus selbstständiger Arbeit
Příjmy ze závislé činnosti	Einkünfte aus nicht selbstständiger Arbeit
Příjmy z kapitálového majetku	Einkünfte aus Kapitalvermögen
Příjmy z pronájmu a licenční	Einkünfte aus Vermietung und Verpachtung
Ostatní příjmy	Sonstige Einkünfte
Společné zdanění manželů	Splitting, das
Zdanitelný příjem	das zu versteuernde Einkommen
Náklady na dosažení, zajištění a udržení příjmů	Werbungskosten
Starobní úleva	Altersentlassung, die
Úleva pro rodiče samoživitele	Entlastungsbetrag für Alleinerziehende, die
Nezdanitelná částka na dítě	Kinderfreibetrag, der
Penzijní pojištění	Rentenversicherung, die
Zdravotní pojištění	Krankenversicherung, die
Pojištění pro případ nezaměstnanosti	Arbeitslosenversicherung, die
Pojištění pro případ invalidity a stáří	Pflegeversicherung, die

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

Datum

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodoužené lhůty¹⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

Otisk podacího razítka finančního úřadu

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do
dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení	07 Rodné příjmení	08 Jméno(-a)
09 Titul	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné / orientační	
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon	17 Fax / e-mail	18 Stát

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné / orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-------------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné / orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 Fax / e-mail

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů Kč

30 Spojení se zahraničními osobami¹⁾ ano ne

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst.13 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 14 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)		
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 13 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)		
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 – úhrn vyloučených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)		
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).		
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vynětí (ř. 41 – úhrn vyloučených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)		
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)		
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)		

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)				
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)				
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění a penzijní pojištění)				
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)				
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)				
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)				
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)				
53 Další částky				
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)				
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)				
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů				
57 Daň podle § 16 zákona				

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP		
59 (neobsazeno)		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58)		
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus		

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)		Rodné číslo	
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců
64 písm. a) zákona (na poplatníka)			
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)			
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)			
66 písm. c) zákona (na poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)			
67 písm. d) zákona (na poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)			
68 písm. e) zákona (na držitele průkazu ZTP/P)			
69 písm. f) zákona (studium)			
70 Úhm slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)			
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)			

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno(-a)	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP/P
	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				
	Celkem			

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)		

75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)		
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)		

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)		
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem		
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)		
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona		
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona		
91 Zbývá doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90): (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více		

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z pronájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém daru	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených částkách na penzijní připojištění nebo penzijní pojištění	
Potvrzení o zaplacených částkách na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o zaplacené úhradě na další vzdělávání	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o zástupci:	Kód zástupce: <input type="text"/>
Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby <input style="width: 100%;" type="text"/>	
Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby <input style="width: 100%;" type="text"/>	
Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)	
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě <input style="width: 100%;" type="text"/>	

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu	
Datum <input style="width: 150px;" type="text"/>	Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu <input style="width: 150px; height: 30px;" type="text"/>
Otisk razítka	

1) Označte křížkem odpovídající variantu

2) Údaj vyplňte, **pouze** máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 38gb zákona a dále v případech uvedených v § 239 a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

nebo vraťte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis poplatníka (zástupce)

201200301201

1	☐ Einkommensteuererklärung	☐ Antrag auf Festsetzung der Arbeitnehmer-Sparzulage	Eingangsstempel
2	☐ Erklärung zur Festsetzung der Kirchensteuer auf Kapitalerträge	☐ Erklärung zur Feststellung des verbleibenden Verlustvortrags	
3	Steuernummer		
4	Identifikationsnummer (IdNr.)	Steuerpflichtige Person (stpfl. Person), bei Ehegatten: Ehemann ☐ Ehefrau ☐	
An das Finanzamt			
5	Bei Wohnsitzwechsel: bisheriges Finanzamt		
6			
Allgemeine Angaben			
7	Steuerpflichtige Person (stpfl. Person), bei Ehegatten: Ehemann		Telefonische Rückfragen tagsüber unter Nr.
8	Name		Geburtsdatum
9	Vorname		
10	Straße und Hausnummer (derzeitige Anschrift)		Religionsschlüssel: Evangelisch = EV Römisch-Katholisch = RK nicht kirchensteuerpflichtig = VD Weitere siehe Anleitung
11	Postleitzahl	Wohnort	
12	Ausgeübter Beruf		Religion ☐
13	Verheiratet seit dem	Verwitwet seit dem	Geschieden seit dem
			Dauernd getrennt lebend seit dem
bei Ehegatten: Ehefrau			
14	Name		Geburtsdatum
15	Vorname		
16	Straße und Hausnummer (falls von Zeile 10 abweichend)		Religionsschlüssel: Evangelisch = EV Römisch-Katholisch = RK nicht kirchensteuerpflichtig = VD Weitere siehe Anleitung
17	Postleitzahl	Wohnort (falls von Zeile 11 abweichend)	
18	Ausgeübter Beruf		Religion ☐
Nur von Ehegatten auszufüllen			
19	☐ Zusammenveranlagung	☐ Getrennte Veranlagung	☐ Besondere Veranlagung für das Jahr der Eheschließung
			☐ Wir haben Gütergemeinschaft vereinbart
Bankverbindung (entweder Kontonummer / Bankleitzahl oder IBAN / BIC) - Bitte stets angeben -			
20	Kontonummer		Bankleitzahl
21	IBAN		
22	BIC		
23	Geldinstitut und Ort		
24	☐ Kontoinhaber lt. Zeile 8 und 9	☐ lt. Zeile 14 und 15	oder: Name (im Fall der Abtretung bitte amtlichen Abtretungsvordruck beifügen)
Der Steuerbescheid soll nicht mir / uns zugesandt werden, sondern:			
25	Name		
26	Vorname		
27	Straße und Hausnummer oder Postfach		
28	Postleitzahl	Wohnort	

Einkünfte im Kalenderjahr 2012 aus folgenden Einkunftsarten:

31	Land- und Forstwirtschaft	☐	lt. Anlage(n) L	☐	Anzahl		
32	Gewerbebetrieb	☐	lt. Anlage G	☐	für steuerpflichtige Person (bei Ehegatten: Ehemann)	☐	lt. Anlage G für Ehefrau
33	Selbständige Arbeit	☐	lt. Anlage S	☐	für steuerpflichtige Person (bei Ehegatten: Ehemann)	☐	lt. Anlage S für Ehefrau
34	Nichtselbständige Arbeit	☐	lt. Anlage N	☐	für steuerpflichtige Person (bei Ehegatten: Ehemann)	☐	lt. Anlage N für Ehefrau
35	Kapitalvermögen	☐	lt. Anlage KAP	☐	für steuerpflichtige Person (bei Ehegatten: Ehemann)	☐	lt. Anlage KAP für Ehefrau
36	Vermietung und Verpachtung	☐	lt. Anlage(n) V	☐	Anzahl		
37	Sonstige Einkünfte	☐	Renten lt. Anlage R	☐	für steuerpflichtige Person (bei Ehegatten: Ehemann)	☐	Renten lt. Anlage R für Ehefrau
38		☐	lt. Anlage SO				

Angaben zu Kindern / Ausländische Einkünfte und Steuern / Förderung des Wohneigentums

39	☐	lt. Anlage(n) Kind	☐	Anzahl	☐	lt. Anlage(n) AUS	☐	Anzahl	☐	lt. Anlage(n) FW	☐	Anzahl
----	--------------------------	-----------------------	--------------------------	--------	--------------------------	-------------------	--------------------------	--------	--------------------------	---------------------	--------------------------	--------

Sonderausgaben

52

40	☐	Für Angaben zu Vorsorgeaufwendungen ist die Anlage Vorsorgeaufwand beigefügt.	☐	Für Angaben zu Altersvorsorgebeiträgen ist die Anlage AV beigefügt.
----	--------------------------	---	--------------------------	---

Gezahlte Versorgungsleistungen

	Rechtsgrund, Datum des Vertrags	abziehbar	tatsächlich gezahlt EUR
41	Renten	102 ☐ %	101 ☐ ,-
42	Dauernde Lasten		100 ☐ ,-
43	Ausgleichszahlungen im Rahmen des schuldrechtlichen Versorgungsausgleichs		121 ☐ ,-
44	Unterhaltsleistungen an den geschiedenen / dauernd getrennt lebenden Ehegatten lt. Anlage U	117 ☐	116 ☐ ,-
45	In Zeile 44 enthaltene Beiträge (abzgl. Erstattungen und Zuschüsse) zur Basis-Kranken- und gesetzlichen Pflegeversicherung	118 ☐ ,-	Davon entfallen auf Krankenversicherungsbeiträge mit Anspruch auf Krankengeld 119 ☐ ,-
46	Kirchensteuer (soweit diese nicht als Zuschlag zur Abgeltungssteuer einbehalten oder gezahlt wurde)	103 ☐ ,-	2012 gezahlt 2012 erstattet 104 ☐ ,-

Aufwendungen für die eigene Berufsausbildung der stpfl. Person / des Ehemannes

47	Bezeichnung der Ausbildung, Art und Höhe der Aufwendungen	200 ☐ ,-
----	---	---------------------------------

Aufwendungen für die eigene Berufsausbildung der Ehefrau

48	Bezeichnung der Ausbildung, Art und Höhe der Aufwendungen	201 ☐ ,-
----	---	---------------------------------

Spenden und Mitgliedsbeiträge (ohne Beträge in den Zeilen 53 bis 56)

	lt. beigef. Bestätigungen EUR	lt. Nachweis Betriebsfinanzamt EUR	
49	– zur Förderung steuerbegünstigter Zwecke	123 ☐ ,-	124 ☐ ,-
50	in Zeile 49 enthaltene Zuwendungen an Empfänger im EU- / EWR-Ausland	125 ☐ ,-	126 ☐ ,-
51	– an politische Parteien (§§ 34g, 10b EStG)	127 ☐ ,-	128 ☐ ,-
52	– an unabhängige Wählervereinigungen (§ 34g EStG)	129 ☐ ,-	130 ☐ ,-

Spenden in den Vermögensstock einer Stiftung

	stpfl. Person / Ehemann EUR	Ehefrau EUR	
53	2012 geleistete Spenden (lt. beigefügten Bestätigungen / lt. Nachweis Betriebsfinanzamt)	208 ☐ ,-	209 ☐ ,-
54	in Zeile 53 enthaltene Spenden an Empfänger im EU- / EWR-Ausland	218 ☐ ,-	219 ☐ ,-
55	Von den Spenden in Zeile 53 sollen 2012 berücksichtigt werden	212 ☐ ,-	213 ☐ ,-
56	2012 zu berücksichtigende Spenden aus Vorjahren in den Vermögensstock einer Stiftung, die bisher noch nicht berücksichtigt wurden	214 ☐ ,-	215 ☐ ,-

Außergewöhnliche Belastungen

53

Behinderte Menschen und Hinterbliebene

	Ausweis / Rentenbescheid / Bescheinigung ausgestellt am	gültig von	bis	unbefristet gültig	Grad der Behinderung	Nachweis ist be- gefügt.	Nachweis hat bereits vorgelegen.		
61	stpfl. Person / Ehemann	12	14	18	1 = Ja	56			
62	hinterblieben	16	1 = Ja	blind / stän- dig hilflos	20	1 = Ja	geh- u. steh- behindert	22	1 = Ja
63	Ehefrau	13	15	19	1 = Ja	57			
64	hinterblieben	17	1 = Ja	blind / stän- dig hilflos	21	1 = Ja	geh- u. steh- behindert	23	1 = Ja

Pflege-Pauschbetrag wegen unentgeltlicher persönlicher Pflege einer ständig hilflosen Person in ihrer oder in meiner Wohnung im Inland

Nachweis der Hilflosigkeit

 ist beigefügt.
 hat bereits vorgelegen.

Name, Anschrift und Verwandtschaftsverhältnis der hilflosen Person(en)

Name anderer Pflegeperson(en)

Unterhalt für bedürftige PersonenFür die geleisteten Aufwendungen wird ein Abzug lt. **Anlage Unterhalt** geltend gemacht. Beigefügte **Anlage(n) Unterhalt**

Anzahl

Andere außergewöhnliche Belastungen

(z. B. Ehescheidungskosten, Fahrtkosten behinderter Menschen, Krankheitskosten, Kurkosten, Pflegekosten)

Erhaltene / Anspruch auf zu erwartende Versicherungsleistungen, Beihilfen, Unterstützungen; Wert des Nachlasses usw.

Art der Belastung	Aufwendungen EUR	Erhaltene / Anspruch auf zu erwartende Versicherungsleistungen, Beihilfen, Unter- stützungen; Wert des Nachlasses usw. EUR
68		
69	+	+
70	Summe der Zeilen 68 und 69	

Für die - wegen Abzugs der zumutbaren Belastung - nicht abziehbaren Pflegeleistungen wird die Steuerermäßigung für haushaltsnahe Dienstleistungen beantragt. Die in den Zeilen 68 und 69 enthaltenen Aufwendungen für haushaltsnahe Pflegeleistungen betragen

Aufwendungen
(abzüglich Erstattungen)
EUR**Haushaltsnahe Beschäftigungsverhältnisse, Dienstleistungen und Handwerkerleistungen**

18

Steuerermäßigung bei Aufwendungen für

– geringfügige Beschäftigungen im Privathaushalt – sog. Minijobs –

Art der Tätigkeit	Aufwendungen (abzüglich Erstattungen) EUR
72	202

– sozialversicherungspflichtige Beschäftigungen im Privathaushalt

Art der Tätigkeit	Aufwendungen (abzüglich Erstattungen) EUR
73	207

– haushaltsnahe Dienstleistungen, Hilfe im eigenen Haushalt

Art der Aufwendungen	Aufwendungen (abzüglich Erstattungen) EUR
74	210

– Pflege- und Betreuungsleistungen im Haushalt, in Heimunterbringungskosten enthaltene Aufwendungen für Dienstleistungen, die denen einer Haushaltshilfe vergleichbar sind (soweit nicht bereits in den Zeilen 68 und 69 berücksichtigt)

Art der Aufwendungen	Aufwendungen (abzüglich Erstattungen) EUR
75	213

– Handwerkerleistungen für Renovierungs-, Erhaltungs- und Modernisierungsmaßnahmen im eigenen Haushalt (ohne öffentlich geförderte Maßnahmen, für die zinsverbilligte Darlehen oder steuerfreie Zuschüsse in Anspruch genommen werden)

Art der Aufwendungen	Aufwendungen (abzüglich Erstattungen) EUR
76	214

Nur bei Alleinstehenden und Eintragungen in den Zeilen 72 bis 76: Es bestand ganzjährig ein gemeinsamer Haushalt mit einer anderen alleinstehenden Person

Name, Vorname, Geburtsdatum

Steuerermäßigung bei Belastung mit Erbschaftsteuer

Ich beantrage eine Steuerermäßigung, weil in dieser Steuererklärung Einkünfte erklärt worden sind, die als Erwerb von Todes wegen ab 2009 der Erbschaftsteuer unterliegen haben (Erläuterungen bitte auf besonderem Blatt).

Steuerbegünstigung für schutzwürdige KulturgüterAbzugsbetrag
EUR

Steuerbegünstigung nach § 10g EStG für schutzwürdige Kulturgüter, die weder zur Einkunfts- erzielung noch zu eigenen Wohnzwecken genutzt werden	Abzugsbetrag EUR
79	151

Sonstige Angaben und Anträge

Gesellschaften / Gemeinschaften / ähnliche Modelle i. S. d. § 2b EStG (Erläuterungen auf besonderem Blatt)

91

92 Es wurde ein verbleibender Verlustvortrag nach § 10d EStG /
Spendenvortrag nach § 10b EStG zum 31.12.2011 festgestellt für stpfl. Person / Ehemann Ehefrau

Antrag auf Beschränkung des Verlustrücktrags nach 2011

93 Von den nicht ausgeglichenen negativen Einkünften 2012 soll folgender
Gesamtbetrag nach 2011 zurückgetragen werden EUR, - EUR, -

94 **Einkommensersatzleistungen**, die dem Progressions-
vorbehalt unterliegen, z. B. Krankengeld, Elterngeld, Mutterschafts-
geld (soweit nicht in Zeile 27 bis 29 der Anlage N eingetragen) 120 EUR, - 121 EUR, - **18**

Nur bei getrennter Veranlagung von Ehegatten:

95 Laut beigefügtem gemeinsamen Antrag ist die Steuerermäßigung lt. den Zeilen 71 bis 76
in einem anderen Verhältnis als je zur Hälfte aufzuteilen. Der bei mir zu berücksichtigende Anteil beträgt %

96 Laut beigefügtem gemeinsamen Antrag sind die außergewöhnlichen Belastungen (siehe Seite 3, Anlage Unterhalt
sowie die Zeilen 51 und 52 der Anlage Kind) in einem anderen Verhältnis als je zur Hälfte des bei einer Zusammen-
veranlagung in Betracht kommenden Betrages aufzuteilen. Der bei mir zu berücksichtigende Anteil beträgt %

Nur bei zeitweiser unbeschränkter Steuerpflicht im Kalenderjahr 2012:

97 Wohnsitz oder gewöhnlicher Aufenthalt im Inland vom bis stpfl. Person / Ehemann

98 Ehefrau vom bis EUR

99 Ausländische Einkünfte, die außerhalb der in den Zeilen 97 und / oder 98 genannten Zeiträume
bezogen wurden und nicht der deutschen Einkommensteuer unterliegen haben (Bitte Nachweise
über die Art und Höhe dieser Einkünfte beifügen.) 122 EUR, -

100 In Zeile 99 enthaltene außerordentliche Einkünfte i. S. d. §§ 34, 34b EStG 177 EUR, -

Nur bei Personen ohne Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthalt im Inland, die beantragen, als unbeschränkt steuerpflichtig behandelt zu werden:

101 Ich beantrage, für die Anwendung personen- und familienbezogener Steuervergünstigungen als unbeschränkt steuerpflichtig
behandelt zu werden.

102 Die „Bescheinigung EU / EWR“ ist beigefügt. Die „Bescheinigung außerhalb EU / EWR“ ist beigefügt.

103 Summe der nicht der deutschen Einkommensteuer unter-
liegenden Einkünfte (ggf. „0“) 124 EUR, - 129 EUR, -

104 In Zeile 103 enthaltene außerordentliche Einkünfte i. S. d. §§ 34, 34b EStG 177 EUR, -

Nur bei im EU- / EWR-Ausland lebenden Ehegatten:

105 Ich beantrage als Staatsangehöriger eines EU- / EWR-Staates die Anwendung familienbezogener Steuervergünstigungen.
Nachweis ist beigefügt (z. B. „Bescheinigung EU / EWR“).

Die nicht der deutschen Besteuerung unterliegenden Einkünfte beider Ehegatten sind in Zeile 103 enthalten.

Nur bei Angehörigen des deutschen öffentlichen Dienstes ohne Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthalt im Inland, die im dienstlichen Auftrag außerhalb der EU oder des EWR tätig sind:

106 Ich beantrage die Anwendung familienbezogener Steuervergünstigungen. Die „Bescheinigung EU / EWR“ ist beigefügt.

Weiterer Wohnsitz in Belgien (abweichend von den Zeilen 10 und 11) bei Einkünften aus nichtselbständiger Arbeit und Renten

107

108 Unterhalten Sie auf Dauer angelegte Geschäftsbeziehungen zu Finanzinstituten im
Ausland? 116 1 = Ja 117 1 = Ja
 2 = Nein 2 = Nein

Unterschrift

Die mit der Steuererklärung / dem Antrag angeforderten Daten werden aufgrund der §§ 149 ff. der Abgabenordnung, der §§ 25, 46,
10d Abs. 4 und § 51a Abs. 2d des Einkommensteuergesetzes sowie § 14 Abs. 4 des Vermögensbildungsgesetzes erhoben.

109

Datum, Unterschrift(en)
Steuererklärungen sind eigenhändig - bei Ehegatten von beiden - zu unterschreiben.

Bei der Anfertigung dieser Steuererklärung hat mitgewirkt: